Ambitsioon

2020

Rohkem artikleid leiate **seb.ee/foorum**

3 digitaalset võimalust, kuidas juhtida ettevõtte rahaasju

Kuidas noorena oma eesmärkide jaoks raha koguda?

Videonõustamine on lihtne ja kiire võimalus pangaasju ajada

SEB

SEB kliendiajakiri 2020

Vastutav väljaandja:
AS SEB Pank

Projektijuht:
Julia Dikanjova

Teostus:
o2 Works OÜ

Projektijuht:
Kadri Kaljumets

Autorid:
Gerli Ramler, Getter Orusalu, Reili Lehis, Mihkel Külaots, Kristina Traks, Janno Rasmus Dreger, Evelin Allas, Viivika Eljand, Triin Preem

Kujundus:
Eva Unt

Fotod:
SEB, Unsplash.com, momenti.lv

Klienditugi:
665 5100

Skype:
seb.eesti

www.seb.ee

Väikelaenud igaks Teie vajaduseks

Lisaks tavalisele väikelaenule pakume ka auto või muu mootorsõiduki soetamiseks autolaenu, kodu remondiks või sisustamiseks remondilaenu.

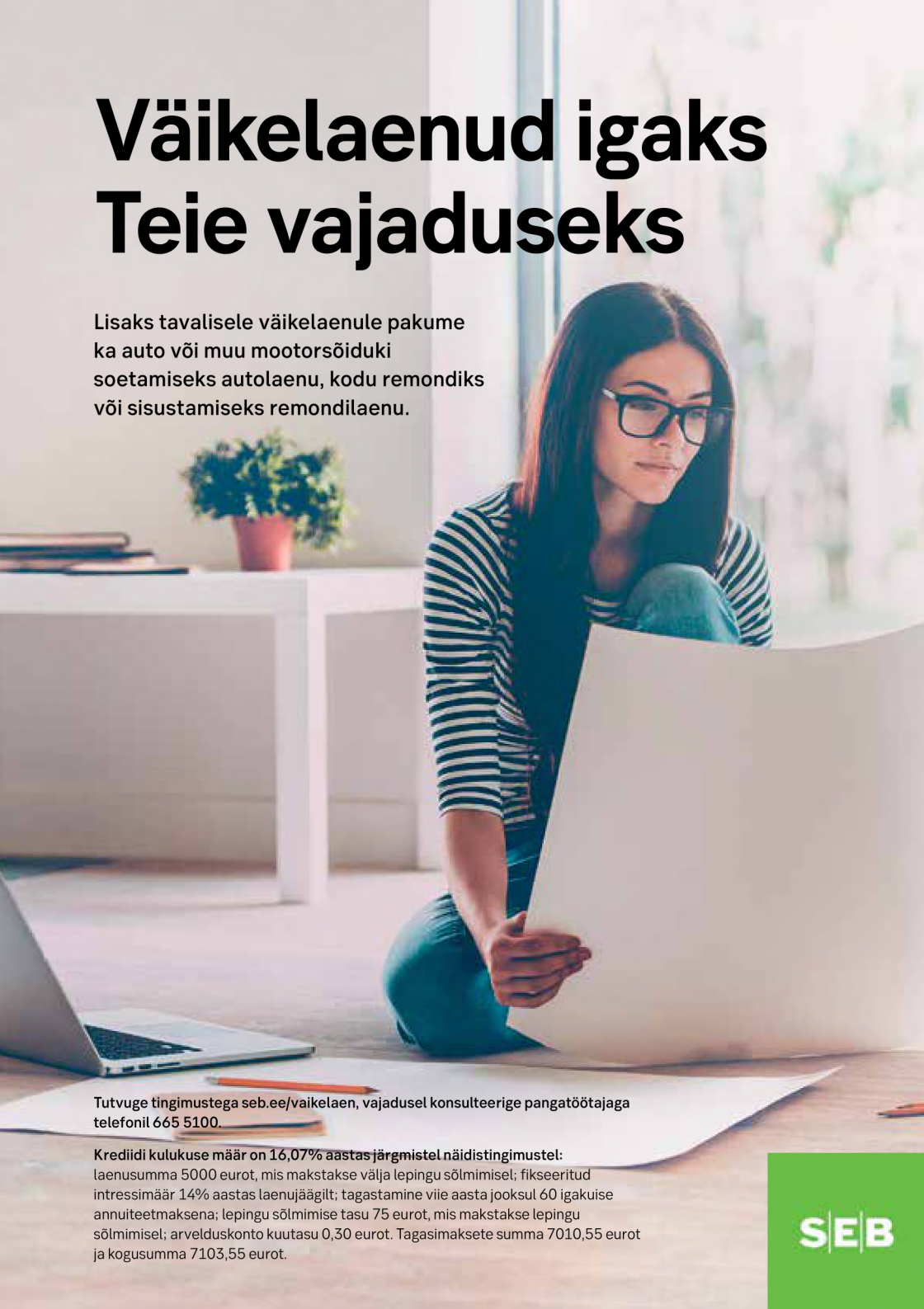

Tutvuge tingimustega seb.ee/vaikelaen, vajadusel konsulteerige pangatöötajaga telefonil 665 5100.

Krediidi kulukuse määr on 16,07% aastas järgmistel näidistingimustel: laenusumma 5000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel; fikseeritud intressimäär 14% aastas laenujäägilt; tagastamine viie aasta jooksul 60 igakuise annuiteetmaksena; lepingu sõlmimise tasu 75 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel; arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot. Tagasimaksete summa 7010,55 eurot ja kogusumma 7103,55 eurot.

SEB

Personaalne finantsnõu ka video teel

Lisainfo ja videokohtumisele registreerumine seb.ee/video.

SEB

Sisukord

Igapäevased rahaasjad

Videonõustamine on lihtne ja kiire võimalus pangaasju ajada 04
Mida teha, kui suurem kulutus on vältimatu, aga raha selleks napib? 06
Võimalusi raha laenamiseks on väga palju, aga kuidas leida just see õige? 08
Digikassa – märkamatu raha kogumise viis 10
4 viisi, kuidas mobiilsed pangalahendused igapäevaelu lihtsustavad 12

Auto

Uue auto ostmine – peamised asjad, millele tuleb mõelda 14
4 võimalust autoostu finantseerimiseks 16
Sõiduki taustakontroll – kuidas kontrollida kasutatud auto ajalugu 18

Kodu

Milliste laenude abil on võimalik soetada kinnisvara? 22
Millal on mõistlik kodu vahetada? 25
7 asja, millele mõelda enne eluasemelaenu võtmist 27

Noored

Kuidas tulla rahaliselt toime, kui kolite vanemate juurest ära? 30
Kuidas noorena oma eesmärkide jaoks raha koguda? 32
6 mõjuvat põhjust, miks võtta just SEB ISIC-kaart 34

Pension

Naine kogub pensioniks vähem kui mees 37
Kui palju raha on pensionile jäämiseks vaja? 40

Kindlustus

Elukindlustus või õnnetusjuhtumikindlustus: mis vahe neil on? 44
Miks on reisikindlustus vajalik ka pooleks päevaks Lätti sõites? 46
Kaskokindlustus – kas mõttetu kulutus või finantsriski maandamine? 48
Kodukindlustuse tingimused ja leping tasub igal aasta üle vaadata 50

Ettevõtlus

Millistel tingimustel saavad SEB-lt laenu põllumajandussektori ettevõtjad? 52
3 digitaalset võimalust, kuidas juhtida ettevõtte rahaasju 55
Missuguseid maksevõimalusi pakkuda klientidele oma e-poes? 57
Rohepesu asemel tuleks otsida ärihuvi 58

Videonõustamine on lihtne ja kiire võimalus pangaasju ajada

Klientide nõustamine toodete ja teenuste osas hõlmab väga suure osa pankade klienditeenindajate tööajast. SEB Pank alustas mõned aastad tagasi eraklientidele terviknõustamise teenuse pakkumist video teel ning panga erakliendi segmendijuht Triin Raudsepp tõdeb, et täna toimub juba iga neljas kliendikohtumine videokõne kaudu.

„Esmalt nägime, et meie kliendid vajavad terviknõustamist, mis kataks korraga kõik nende küsimused pensioni, investeerimise, kogumise ja laenude kohta, samuti mis puudutab finantsplaani koostamist ning eelarve planeerimist. Aastaid toimus nõustamine kontorites, aga mõistsime, et distantsilt saaksime anda klientide küsimustele ja muredele vastused palju kiiremini, nii avasime võimaluse saada terviknõustamist videokõne vahendusel," räägib Raudsepp, kelle sõnul on videonõustamine saavutanud väga suure populaarsuse.

Algus oli tema sõnul küll veidi konarlik, sest videonõustamise teenus võeti kasutusele enne, kui kliendid selle vajadust täielikult mõistma hakkasid. Ühelt poolt pidi pank koolitama töötajaid klientidele digikanali teel abi osutama ning teisalt veenma kliente, et tegemist on turvalise ja mugava võimalusega pangaasju uut moodi ajada. „Inimesed saavad täna väga hästi aru, et neil pole vaja kulutada aega tuleku, mineku ja parkimiskoha otsimise peale ning nad saavad pangaga asjad aetud mugavalt kodus, tööl, suvilas või välismaal reisil olles. Videokõne jaoks on vaja vaid internetiühendust ja rahulikku turvalist kohta."

Üldiselt on eestlaste digitaalne oskustase kõrge ning järjest enam hinnatakse just selliseid mugavusteenuseid nagu videonõustamine. Jah, on veel inimesi, kes on esmalt videonõustamise pakkumise üle imestunud ja eelistaksid enda sõnul silmast silma kohtumist, kuid videokohtumise järel on nad kõik väga rahul olnud.

Piirangut videokõne pikkuses pole, kuid harilikult võtab terviknõustamine aega 1–1,5 tundi. Kohtumise aja saab broneerida kodulehel, kliendikeskusesse helistades või ka kontoris. Internetipanka kohtumiseks broneeritud ajal sisse logides saab mugavalt suhelda nõustajaga, läbida nõustamise, sõlmida lepinguid ning vajadusel jagada oma seadme ekraani nõustajaga. Eelnevalt saadetakse nõustamiseks broneeritud aja kohta ka meeldetuletus, kusjuures videonõustamine ei pea toimuma traditsioonilisel tööajal, vaid nõustajad teevad perioodiliselt ka videokõnesid kella 19ni õhtul.

Populaarsemad küsimused on seotud koduostuga

Kõige enam on küsimused seotud koduostuga: millist summat oleks võimalik laenata; kuidas protsess käib; kui kiiresti otsus tehakse; mis peaks olema tagatiseks. Nõustajad räägivad kliendiga kõik aspektid läbi, vastavad nii küsimustele kui ka selgitavad, mida tähendab näiteks laenukoormus 30 aastaks. Üha enam mõtlevad kliendid riskide kindlustamisele ja tulevikuks rahakogumisele ning investeerimisele. Teadlikkuse tase säästmise vajalikkusest ning rahakogumisest tulevikuks võiks olla panga hinnangul alati kõrgem, aga rõõm on tõdeda, et aina enam tunnevad nende teemade vastu huvi noored.

Videokõne võimalused laienevad pidevalt. Näiteks saab nõustaja videokõne abil klienti abistada mitmete lepingute sõlmimisel ning ning uued erakliendid saavad nüüd avada konto video teel. Äriklientidele on selline võimalus juba mõnda aega olemas. ■

Kliendi kommentaar:

„Otsustasime proovida videonõustamist, kuna olin väikse lapsega kodus ja tekkis plaan osta oma kodu. Tahtsime minna nõustamisele, et ennast kurssi viia, mida on üldse vaja teada pangalaenu saamiseks ning millise hinnaga ja mis tingimustel saame kodu vaadata. Vestlus oli väga kasulik ja põhiline oli just see, et tegime seda oma kodus diivanil istudes kell 9 hommikul. Saime vastused kõigile küsimustele, nõustaja käis meiega kõik teemad läbi nii, et nägime kõike seda oma arvuti ekraanilt. See oli hästi lihtne, ei olnud vaja mingit eri tarkvara, samuti jäi ära pangakontorisse sõitmine. Kõne lõppedes sai kohe oma koduste tegemistega jätkata."

Mida teha, kui suurem kulutus on vältimatu, aga raha selleks napib?

Ootamatuteks kulutusteks säästmine ja kogumine on rahaasjade plaanimise algtõde. Sellele vaatamata võite ühel päeval leida ennast olukorrast, kus suurem kulutus on vältimatu, aga raha selleks napib.

Valikuid, mis kaalumist tasuvad, on mitu ja tutvuda tasub kõigiga. Lõplikku otsust tehes on oluline jälgida, et võetud kohustused üle jõu ei käiks.

Sõpradelt või perekonnalt laenamine
+ Tagasimakse tingimused on paindlikud.

– Kindlasti tasub hoolikalt läbi mõelda ja kokku leppida ka nn must stsenaarium: kuidas käitute, kui tagasimaksmine muutub keeruliseks. Selline olukord võib ohtu seada head suhted. Kui otsustate pärast pangast saadud eitavat vastust pere või sõprade poole pöörduda, tuleks hoolega kaaluda, kas olete võimeline laenu kokkulepitud tingimustel tagasi maksma. Peale selle tuleb arvestada võimalusega, et laenajal võib endal tekkida vajadus laenuks antud summa järele.

Mittevajaliku mahamüümine
+ Kui tegemist on millegagi, mida te enam ei vaja ning seda on lihtne müüa, siis aitab selline lisaraha leidmise viis laenukohustust vältida.

– Tegemist on ühekordse võimalusega. Mõistlik on analüüsida, kas asjakohase eseme mahamüümine hetkeolukorras on kasumlik või saaks seda ka paremini realiseerida. Samuti tuleks läbi mõelda, kas selle vara väärtus võib ajas kasvada ja milleks seda tulevikus veel tarvis võib minna.

Uue tuluallika leidmine
+ Kui kulutuse katmiseks on võimalik leida uus tuluallikas, on tegemist hea võimalusega laenukohustuse vältimiseks.

– Olenevalt summa suurusest võib sellise tuluallika leidmine väga keeruliseks osutuda. Kui tegemist on lisatööga, siis on oluline, et sellele kuluv aeg ei tuleks perekonna ega põhitöö arvelt.

Väikelaen
+ Tavaliselt antakse väikelaenu ilma tagatiseta ja seda saab kindlustada. Laenu saate tagasi maksta kindlate kuumaksetena enda valitud maksepäeval ja vajadusel võib võtta kuni kuus kuud maksepuhkust. Kui otsus langeb väikelaenu võtmise kasuks, siis tuleks alustada oma võimaluste väljaselgitamisest. Selleks soovitame kasutada väikelaenu kuumakse kalkulaatorit.

– Laenusummale lisanduvad lepingutasu ja intress. Laenu taotlemine ja raha kättesaamine võtab vähemalt kolm tööpäeva.

Püsimaksega krediitkaart
+ Sobib, kui suuremate ostude tegemiseks on vaja lisaraha. Lisaks korrapärasele tagasimaksele, mis toimub kord kuus kokkulepitud päeval ja summas, on ka täiendavate sissemaksete võimalus. Kuna intressi hakatakse arvestama krediidi kasutamise hetkest, võib püsimaksega krediitkaart n-ö igaks juhuks olemas olla. Nii on kindel, et kui tekib ootamatuid kulutusi, on lisaraha käepärast.

– Laenusummale lisandub intress. Krediitkaardi olemasolul võib kergesti tekkida soov seda plaaniväliselt kasutada. ■

Võimalusi raha laenamiseks on väga palju, aga kuidas leida just see õige?

Läbimõeldud ja vastutustundlik laenamine võib olla hea abivahend ootamatute või suuremate kulutuste tegemiseks. Kohti ja võimalusi raha laenamiseks on väga palju, aga kuidas leida just see õige?

Kui olete otsustanud laenu võtta, siis esimese asjana mõelge läbi, kuidas selle tagasi maksate – see aitab ka sobiva laenuandja ja toote leidmisel.

Väikelaenu saamine on korrapärase sissetuleku puhul enamasti üsna kerge ja kohti, kust laenata, arvukalt. Laene pakuvad pangad, kiirlaenupakkujad, hoiu-laenuühistud, inimeselt inimesele laenamist vahendavad ettevõtted ja pandimajad.

Endale sobivaimat laenuviisi valides peaksite esmalt süvenema sellesse, millised on laenu tagasimaksmise tingimused, ja alles seejärel uurima, millised on laenu saamise tingimused.

1. Esiteks **uurige välja kõik pakutavad võimalused**, et leida enda jaoks sobivaim ja soodsaim lahendus. Võrrelge erinevaid intressimäärasid ja teenustasusid ning leidke lõplik summa, mis tagasi tuleb maksta. Olenevalt laenutüübist võib tagasimakstav summa olla väga erinev.

2. Teiseks pidage silmas, millised on **tagasimaksevõimalused**: kas vajalikule laenusummale pakutav maksegraafik on ka teie võimalustele vastav. Sama suure laenusumma tagasimaksmiseks võidakse pakkuda väga erinevat ajaperioodi, mis mõjutab ka iga osamakse suurust.

3. Kolmandaks **kindlustage ennast ootamatusteks** ja selgitage välja, kas laenuandja pakub vajadusel ka maksepuhkust või kindlustust. Uurige välja, kuidas on võimalik kohustust varem lõpetada ja kui suur on sellisel juhul rahaline kahju ning mis ootab ees võlgnevuse korral.

4. Neljandaks **valige pakkuja lähtuvalt sellest, millised kulud tehing endaga kaasa toob.** Aga tehke eeltööd ka laenuandja tausta uurides, et oleks selge, kas tegemist on usaldusväärse partneriga.

Kui otsus laenu võtmiseks on kindel, siis tuleks alustada oma võimaluste väljaselgitamisest. Selleks soovitame kasutada väikelaenu kuumakse kalkulaatorit. ■

Digikassa – märkamatu raha kogumise viis

Kõlab lihtsalt ja ahvatlevalt: raha kõrvale panemiseks tuleb vaid maksta kaardiga. SEB ainulaadne toode Digikassa võimaldabki koguda niivõrd mugavalt, et see on lausa märkamatu.

„Digikassaga liitudes kasutasin rohkem sularaha, mistõttu sinna ei kogunenud palju. Nüüd tasun ostude eest peamiselt kaardiga ning raha on kogunenud Digikassasse umbes paarsada eurot," räägib kasutaja Marta Velt.

Virtuaalne hoiupõrsas
Esimest korda tehakse raha kõrvale panemisega tutvust üldjuhul lapsepõlves, mil kapil seisev hoiupõrsas ootab, et sinna sisse münte poetataks. Vanemaks saades hakatakse tavaliselt koguma juba pangakontole, kuid ka see vajab teadlikku enese kontrollimist, et olla järjekindel ja raha mitte ära kulutada.

Ainukese pangana Eestis pakub SEB Digikassat, mis võimaldab raha koguda justkui hoiupõrsasse münte poetades, aga on virtuaalne ja toimib automaatselt. Teie ülesandeks jääb vaid maksta kaardiga igapäevaste ostude eest ja kui lähete näiteks kinno, teatrisse või kohvikusse, tangite autot või ostate kohvi.

Väikselt, aga sihikindlalt
Digikassa toimib väga lihtsalt – deebetkaardiga makstud summa ümardatakse järgmise täiseuroni. Ümardatud ja makstud summade vahe kantakse arvelduskontolt kogumishoiusele. See tähendab, et kui lähete sõpradega välja sööma ja maksate pangakaardiga näiteks 16,40 eurot, siis kantakse järgmise päeva hommikul kogumishoiusele 60 senti (17 on järgmine täiseuro ja makstud vahe on 0,6 eurot).

Nii võite avastada, et aastaga on kogunenud juba mitusada eurot, mille olete ise väga väikeste kogustena kõrvale pannud. Igapäevases elus ei pane tõenäoliselt tähelegi, kui 60 senti teisele kontole kantakse, aga kokku tuleb arvestatav summa. Marta Velt on Digikassasse kogutud raha eest ostnud jalgratta ning lubanud endale üht-teist, mida muidu ei raatsiks osta. Stabiilne järjepidevus lükkab ümber ka arvamuse, et väikese sissetulekuga on keeruline raha kõrvale panna.

Kliendil on alati võimalus raha kogumishoiuselt tagasi arvelduskontole kanda. Väljamaksed kogumishoiuselt toimuvad kogumishoiuse lepingu tingimuste kohaselt.

Digikassa on nüüd veel mugavam
Digikassa uuendatud versioon on jõudnud SEB mobiilirakendusse. Nüüd on võimalik oma digitaalses rahakassas valida kogumise eesmärk, motiveeriv foto ja märksõna ning hallata

oma kogutud raha mobiilirakenduses. Digikassa näitab, kui lähedal olete oma eesmärgi täitmisele.

Et jõuda kiiremini kogumise eesmärgini on võimalik sooritada lisasissemakseid Digikassa kogumishoiusele. Kogumisharjumuse loomiseks võib samuti sõlmida püsikorraldus. Näiteks, et peale töötasu laekumist toimuks automaatne ülekanne teie arvelduskontolt kogumishoiusele.

Digikassa sobib eriti neile, kes kasutavad makstes pangakaarti. Digikassa kaudu raha kogumisel pole oluline mitte makstud summa suurus, vaid tehingute arv, mis kaardiga sooritati. Nii et järgmine kord, kui lähete sõpradega peole või kinno, makske ikka kaardiga. ■

4 viisi, kuidas mobiilsed pangalahendused igapäevaelu lihtsustavad

Mobiiltelefonist on saanud meie igapäevane abiline, mis võimaldab väga lihtsalt korraldada ka finantsasju. Tänu SEB Panga mobiilsetele pangalahendustele kulub poeskäigule, rahakogumisele ja ülekannete tegemisele senisest veel vähem aega ning toiminguid teha saab kõikjal, kus on internet.

Digikassa aitab eesmärke saavutada
Deebetkaardiga maksmine on hea võimalus koguda maksetelt märkamatult raha, sest arvesumma saab ümardada järgmise täiseuroni ning kanda ümardatud ja makstud summade vahe arvelduskontolt kogumiskontole. SEB Digikassa kolimine mobiilirakendusse lisab aga teenusele veel mõne boonuse: te saate panna oma kogumiseesmärgile nime, seadistada summa, lisada motiveeriva foto ning jälgida, kui suur protsent eesmärgist on juba koos.

Mobiilne rahakott asendab mugavalt pangakaarti
Kaardimakse telefoniga tähendab sisuliselt mobiilset viipemakset ehk ostu sooritamist hetkega, viibates nutitelefoni kaarditerminali kohal. Uue makseviisi kasutamiseks on tarvis pangakaart SEB rakenduses digiteerida ja makse toimib samamoodi nagu kaardi viipemakse. Seda funktsiooni saab kasutada nii era- kui ka äriklientide Mastercardi kaartide asendajana Eestis ja välisriikides kuni 150-eurose ostu tasumisel, ent tasub tähele panna, et mobiilne viipemakse ühildub vaid Android-operatsioonisüsteemi kasutavate seadmetega. Üle 25-eurose tehingu puhul tuleb see siiski kinnitada PIN-koodi või muu turvaelemendiga.

Välkmakse – ülekanne sekunditega
Välkmakse on uus makselahendus, mis võimaldab teha Euroopa-siseseid ülekandeid ööpäevaringselt sekunditega. Välkmakse puhul on summa kuni 15 000 eurot ja selle hind on SEB klientidele sama mis Euroopa tavamakse oma.

Ülekanne saaja kontonumbrit teadmata
Kiire ja nutikas makse on SEB nimemakse ehk raha küsimine-saatmine telefoniraamatu kontaktide kaudu. Enam pole ülekande sooritamiseks vaja teada sõbra kontonumbrit, vaid piisab tema telefoninumbrist. Hetkel on teenust võimalik kasutada ainult SEB rakenduse kasutajatel. ■

Tutvuge teenuse tingimustega lehel www.seb.ee ja vajaduse korral pidage nõu asjatundjaga.

Väikelaenu krediidi kulukuse määr on 16,07% aastas järgmistel näidistingimustel:
• laenusumma 5000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel;
• fikseeritud intressimäär 14% aastas laenujäägilt;
• tagastamine viie aasta jooksul 60 igakuise annuiteetmaksena;
• lepingu sõlmimise tasu 75 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot.
Kliendi makstav tagasimaksete summa 7010,55 eurot ja kogusumma 7103,55 eurot.

Püsimaksega krediitkaardi krediidi kulukuse määr on 20,64% aastas järgmistel näidistingimustel:
• krediidilimiit 1000 eurot, mis võetakse täissummas kohe kasutusele;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot;
• fikseeritud intressimäär* 18% aastas kasutusele võetud krediidisummalt;
•tagastamine kahe aasta jooksul 24 kuumaksena.
Kliendi makstav tagasimaksete summa on 1189,88 eurot ja kogusumma on 1197,08 eurot.
Leping on tähtajatu ning krediidi kulukuse määr, tagasimaksete summa ja kogusumma võivad olla suuremad, kui tagastamine toimub pikema aja jooksul.
* Intressimäär oleneb kehtivatest soodustustest (näiteks SEB paketi puhul kohaldub vastava paketi järgne madalam intressimäär).

Pildikaardina püsimaksega krediitkaardi kulukuse määr on 21,05% aastas järgmistel näidistingimustel:
• krediidilimiit 1000 eurot, mis võetakse täissummas kohe kasutusele;
• kaardi väljastamise tasu 3,20 eurot;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot;
• fikseeritud intressimäär* 18% aastas kasutusele võetud krediidisummalt;
• tagastamine kahe aasta jooksul 24 kuumaksena.
Kliendi makstav tagasimaksete summa on 1189,88 eurot ja kogusumma on 1200,28 eurot.
Leping on tähtajatu ning krediidi kulukuse määr, tagasimaksete summa ja kogusumma võivad olla suuremad, kui tagastamine toimub pikema aja jooksul.

* Intressimäär oleneb kehtivatest soodustustest (näiteks SEB paketi puhul kohaldub vastava paketi järgne madalam intressimäär).

Uue auto ostmine – peamised asjad, millele tuleb mõelda

Toome välja peamised aspektid, millele uue auto ostmisel mõelda. Salongist auto ostmine annab võimaluse valida just endale meelepärase värvi, varustustaseme, mootori, käigukasti ja lisavarustusega sõiduk. Põhjalik ülevaade uue autoga seotud ühekordsetest ja jooksvatest väljaminekutest ning muudest tingimustest annab selgema arusaama, millega arvestada tuleks.

Alustage oma võimaluste hindamisest
Uue auto ostmisel tuleks alustada oma vajaduste ja soovide hindamisest ning langetada kaalutletud otsus. Sobiva auto leidmisel on tehinguks kaks varianti: sõiduk kohe välja osta või kasutada autoliisingut. Kui osta auto liisinguga, on mõistlik esmajärjekorras uurida pangast, kui suurt igakuiste kohustuste suurust saate endale lubada ehk millises hinnaklassis sõidukit võiksite vaadata. Vastavalt sellele kujuneb ka esmane sissemakse, mis on tavaliselt 10–20% auto hinnast. Oma rahalisi võimalusi teades on juba lihtsam autoturul orienteeruda.

SEB autoliisingu kalkulaatoriga saate arvutada, kui suure liisingu te oma praeguste kohustuste ja sissetulekute järgi saaksite võtta.

Auto ostuhind
Oluline on teada, et salongis väljasolev hind on vaid esialgne pakkumine, millele lisandub summa soovitud lisavarustuse (ohutuspakett, talverehvid, metallikvärv, signalisatsioon, kliimaseade jne) ja soetamiskulude näol (auto registreerimine Maanteeametis, liiklus- ja kaskokindlustus).

Uued mudelid ja juba turul olnud mudelid, mis on saanud nn *facelift*'i, on tihtipeale kallima hinnaga. Kauem turul olnud mudelite puhul on hind enamasti soodsam ja tehakse ka suuremaid allahindlusi (peamiselt enne mudeli värskendust).

Ülalpidamiskulud
Uue auto ostmisel koostage eelarve, kui palju oleksite nõus ühes kuus auto peale kulutama. Liisingumaksele lisaks on vaja tasuda ka liiklus- ja kaskokindlustuse eest, millest viimane on üldjuhul liisinguautodele kohustuslik. Samuti saab umbkaudu arvutada välja igakuiselt kütusele kuluva raha. Võimsama mootoriga auto võib pakkuda küll head sõiduelamust, aga samas on ka kindlustusmakse suurem ja kütusekulu kõrgem. Auto ülalpidamiskulude eelarvesse kuuluvad ka hoolduskulud, mille kohta saab täpsemat infot autosalongist. Hooldusvälbad ja -kulud võivad vastavalt margile ja mudelile olla täiesti erinevas suurusjärgus.

Garantiitingimused
Uue autoga tuleb alati kaasa tootja garantii, mis tagab defektse osa tasuta parandamise või väljavahetamise.

Garantii ei kehti sõiduki loomuliku kulumisega tekkivatele kahjudele. Näiteks rehvide ja piduriketaste vahetamine jääb autoomaniku enda kanda. Selleks et garantii kehtiks, peab autoga käima ametlikus esinduses korralistes hooldustes.

Garantii muutub kehtetuks, kui autole paigaldatakse sobimatu, tootja poolt keelatud lisavarustus (nt gaasiseade), samuti juhul kui auto ehitatakse ümber või seda kasutatakse sobimatul viisil (nt osaletakse sõiduautoga autospordivõistlusel). Kuigi uue auto garantiiajaks võib olla olenevalt margist 7 aastat, tuleb tähele panna, et autoosade garantii kestvus on erinev. Keregarantii kehtimiseks peab enamasti igal aastal kerekontrollis käima, isegi kui korralisel hooldusel peaks käima harvem.

Uue auto kättesaamise aeg
Uue auto kättesaamise protsess võib võtta aega. Olenevalt varustuse, värvi, mootori ja muudest kombinatsioonidest võib tehasest tellimise periood ulatuda kuni poole aastani (või isegi kauem). Loomulikult on automüüjatel mõned mudelid ka laos olemas, kuid need ei pruugi vastata ostja soovidele.

Hea eeltöö ning läbimõeldud otsus tagavad uue auto ostmisel pikaaegse rahulolu. Olles teadlik igakuistest kuludest ja garantii tingimustest, on lihtsam oma eelarvet planeerida ning vältida ootamatuid kulusid.

Kui olete auto välja valinud, täitke liisingutaotlus, kui aga soovite enne valiku tegemist oma liisinguvõimalusi arutada, siis võtke meiega ühendust aadressil liising@seb.ee. ■

4 võimalust autoostu finantseerimiseks

Autoost on eluaseme soetamise kõrval enamasti teine suurem väljaminek. Selle rahastamiseks on võimalik kasutada eri variante. Konkreetne valik sõltub ostetava sõiduki vanusest ja hinnast ning ostja rahalisest olukorrast.

Siin on neli põhilist meetodit autoostu finantseerimiseks.

1. Säästud
Kui teil on kogutud piisavalt raha, siis võite auto välja osta. Sel juhul ei pea te raha laenama ega intresse maksma ning saate kogu summa kohe tasutud.

Juhul kui soovitud hinnatasemega auto ostuks vajalik sääst puudub, siis võite seda summat ka koguma hakata. Edu võti on süsteemsus: igal kuul tuleks kõrvale panna kindel summa. Kõige lihtsam on see protsess automatiseerida, näiteks saata püsikorraldusega kindlal kuupäeval teatud summa oma teisele kontole.

Säästmise miinuseks on aeg: võib tekkida olukord, kus vajalik summa pole veel koos, kuid ostu edasi lükata ei saa. Samuti võib suure osa säästude kasutamine olla riskantne: kui käite korraga välja kaaluka summa (võib-olla isegi kõik säästud, mis on tekkinud), siis vähendab see kindlust tuleviku ees.

Riskide ja kulude hajutamiseks võite kaaluda laenamist.

2. Liising
Liisida saate nii uut kui ka kasutatud sõidukit, kuid auto ei tohi liisinguperioodi lõpuks olla vanem kui 16 aastat. Selle variandi puhul pole vaja kogu summat korraga välja käia: tavaliselt piisab 10% sissemaksest ja auto on teie kasutuses.

Kasutage arvutuste tegemiseks autoliisingu kalkulaatorit SEB veebilehel.

Sellele järgnevad igakuised liisingu- ja kindlustusmaksed. Seejuures on liisingu puhul liikluskindlustuse kõrval kohustuslik ka kaskokindlustus, kuna see hüvitab kahjud, olenemata õnnetuse põhjustajast.

Võite autot ostes valida kahe liisingutüübi vahel:
• kapitalirendiga saate liisinguperioodi lõppedes auto omanikuks;
• kasutusrendi puhul on omanikuks liisinguandja ja teie jääte vastutava kasutaja rolli.

Kapitalirent on mõistlik valida siis, kui teil on eesmärk sõiduk lõpuks välja osta. Kasutusrent võimaldab sõidukit kokkulepitud perioodi jooksul kasutada, pärast seda saate auto liisinguandjale tagastada. Tagastamisel peab masin olema komplektne ja vastama normaalse kulumuse nõuetele.

3. Autolaen
Liisingu alternatiivina pakuvad pangad autolaenu. See võimaldab osta vanemaid ja madalama hinnaga autosid, mis liisingu nõuetele ei vasta. Erinevalt liisingust ei pea autolaenu puhul tasuma esmast sissemakset.

Kui laenusumma on autolaenu puhul väiksem kui liisingul, siis intressimäär on jällegi mõnevõrra kõrgem. Siiski annab autolaen liisingust enam paindlikkust: pangale pole vaja esitada hindamisakti, sõiduk kuulub kohe ostjale ja kaskokindlustus ei ole kohustuslik.

4. Laen eraisikult
Sõbrad ja tuttavad laenavad raha enamasti paindlikumalt kui finantsasutused. Poolte kokkuleppel võite laenu saada isegi ilma intressita. Omavahelised tehingud on aga mõistlik kirja panna, et vältida hilisemaid arusaamatusi.

Tuttavalt laenu saamine pole aga alati kindel, mistõttu võib oodatud autoost edasi lükkuda või hoopis ära jääda. ■

Sõiduki taustakontroll – kuidas kontrollida kasutatud auto ajalugu

Pruugitud sõidukit valides saate lisaks auto ülevaatamisele ja proovisõidule teha internetis põhjaliku sõiduki taustakontrolli. Selleks vajate auto registrinumbrit ja VIN-koodi.

Mis on sõiduki taustakontrolli eesmärk?
Üldjuhul soovib müüja näidata sõidukit võimalikult heast küljest. Mõnikord minnakse seejuures liiga kaugele ja lubatakse paremat kaupa, kui see tegelikult on. Internetis tehtava taustakontrolli eesmärk on saada esmane kinnitus, et auto on täpselt sellises seisus, nagu kuulutuses lubatud, ja et kõik müüja väited on tõesed.

Kasutatud sõiduauto on nagu iga teine pruugitud ese: te ei saa kunagi täpselt teada, kuidas seda tegelikult on hoitud. Enamasti kehtib kasutatud auto ostmisel kuldreegel: kui miski tundub liiga hea, et olla tõsi, siis enamasti see polegi tõsi. Liiga madal hind, üliväike läbisõit või vigade täielik puudumine annavad märku, et kindlasti tuleb auto ajalugu ja seisukorda uurida erilise tähelepanuga.

Kuidas teostada põhjalik sõiduki taustakontroll?
Eestis registreeritud auto kohta saate VIN-koodi ja registrinumbri järgi infot Maanteeameti e-teeninduse sõiduki taustakontrollis.

Mõnes müügikuulutuses on esitatud ainult registrinumber. Sellega näete Maanteeameti e-teeninduse andmebaasis alljärgnevat infot:

- liikluskindlustuse ja ülevaatuse kehtivus: kui viimane neist hakkab kohe lõppema, siis paluge müüjalt, et ta läbiks autoga uue tehnoülevaatuse enne tehingut – nii väldite varjatud probleeme;
- ametlikud tehnilised andmed, sealhulgas päritolumaa;
- sõidukile seatud piirangud: müügikeeld, märge ärandamise kohta.

VIN-koodi alusel saate auto kohta palju detailsema teabe:
- täpsem liikluskindlustuse info ehk lepingu number, kindlustusandja nimi ja kindlustuse kehtivuse algus;
- tehnoülevaatuste ajal fikseeritud läbisõit graafikuna: stabiilselt kasutatud auto läbisõit peaks ajas enam-vähem ühtlaselt kasvama. Kui mingil perioodil on auto märkimisväärselt rohkem või vähem sõitnud, siis küsige selle kohta lisainfot. Kui graafik langeb ehk millegipärast on läbisõit ajas vähenenud, siis on auto läbisõidumõõdikut tagasi keritud;
- tehnoülevaatuse andmed: millal on käidud ülevaatustel ja mis hinnang on antud auto mehaanilistele osadele. Kajastatud on ka kordusülevaatused ehk need korrad, kui auto mingi vea tõttu esimesel katsel ülevaatust ei läbinud;
- sõidukiga tehtud toimingud: registreerimine, omanikuvahetused ja kõik muud ametlikud toimingud. Kui müüja sõnul on autol olnud vaid üks omanik, siis ei ›

› tohiks ühtegi omanikuvahetust kirjas olla. Erandiks on liisinguauto väljaostmine, kus liisinguperioodi lõpus (tavaliselt kolm või viis aastat pärast ostmist) saab liisinguvõtja auto oma nimele registreerida: kasutaja jääb samaks, aga Maanteeametis on toimunud omanikuvahetus.

NB! Kui müüja keeldub mistahes põhjusel auto registreerimisnumbrit või VIN-koodi avaldamast, siis on võimalik, et sõiduki taustakontrollist tuleb välja teavet, mis takistab sõiduauto müümist. Maanteeameti kodulehel on ka loetelu andmebaasidest, kust leiate infot varastatud sõidukite kohta.

Kasutatud sõiduauto on nagu iga teine pruugitud ese: te ei saa kunagi täpselt teada, kuidas seda tegelikult on hoitud.

Liikluskahjude kontroll
Eesti Liikluskindlustuse Fondi kodulehel saate kontrollida sõiduki liikluskahjusid. Päringus on näha intsidendi aeg, koht, osalised ja makstud kindlustushüvitise suurusjärk. Kui sõidukikahju hüvitis ei ole väga suur (näiteks kuni 2000 eurot), siis võib eeldada, et tegu oli väikese plekimõlkimisega, mille käigus värviti kerepaneele või vahetati kaitseraud. Suurema hüvitise puhul laske eksperdil üle vaadata, kas sõiduk on kvaliteetselt taastatud, turvaline ja vastupidav.

Tasub silmas pidada, et liikluskahjude kontrolli käigus tulevad välja vaid liikluskindlustuse juhtumid. **Autol võib olla ka kaskokindlustuse juhtumeid või mitteametlikult lahendatud vigastusi**, mis Eesti Liikluskindlustuse Fondi päringus ei kajastu.

Välismaalt pärit sõiduki taustakontroll
Kui auto on toodud välismaalt, siis tutvuge sõiduki taustakontrolli tehes kindlasti soetamisdokumentatsiooniga ja välisriigis registreerimise tunnistusega. Infot võib anda ka VIN-koodi päring Google'ist või eelmise asukohamaa liiklusregistrisse tehtav päring. Konkreetse automargi esindusest (nii Eesti kui välismaa omast) võite küsida hooldus- ja remondiajalugu.

Portaal Ostatargalt on esitanud Euroopa Liidu liikmesriikide ja Ameerika Ühendriikide andmebaasid, kust saate kontrollida sõiduki infot ning ülevaatuse kehtivust.

Müüja tausta kontroll
Lisaks sõidukile võite uurida ka müüja (olgu ta eraisik või ettevõte) ajalugu. Oluline on veenduda, et hilisemate võimalike probleemide korral on müüja valmis ja suuteline neid ostjale sobilikult lahendama.

Juriidilise isiku kohta saate teavet Krediidiinfo lehelt, äriregistrist ja otsingumootoritest. Kui sõidukit müüval firmal on maksuvõlad, siis on põhjust kahelda tema usaldusväärsuses ja jätkusuutlikkuses. Kindlasti tasub kontrollida ka ettevõtte omanike tasuta.
Eraisiku kohta saate teha päringuid otsingumootorites ja suhtlusportaalides. Kui eraisik müüb korraga mitut autot, siis võib olla tegemist varjatud ettevõtjaga ja teil tasub temaga olla ettevaatlik.
Kui müüja on varem ostu-müügitehingu tingimusi rikkunud või kui tuleb välja mõni muu kahtlust äratav detail, siis pigem hoiduge sellest müüjast ja tema pakutavast sõidukist.

Ohumärgid
Leidub autosid, mille taustakontrolli ja müügikuulutuse info ei lähe omavahel kokku: näiteks läbisõit kuulutuses ja Maanteeametis erineb suurel määral või väidetavalt avariivabal autol on mitu liik-

luskahju juhtumit. Ohumärk on ka see, kui müüja ei suuda hiljuti toimunud liikluskahju juhtumi kohta konkreetset selgitust anda.

Eesti suurim automüügiportaal Auto24 paneb kõigile müügikuulutuse piltidele oma vesimärgi, kus on kirjas kuulutuse lisamise aasta. Kui selle info alusel on näha, et autot müüakse juba pikemat aega, siis küsige müüja käest ka selle kohta. Üle poole aasta vanuse kuulutuse korral peaksite põhjalikult analüüsima, miks sõiduk endiselt müümata on: kas on hind liiga kõrge või on autol mingi muu vajakajäämine.

Kui sõiduki taustakontroll on tehtud ja te olete auto headuses kindel ning soovite ostmisel kasutada liisingut, siis arvutage esmalt liisingukalkulaatoriga kuumakse ning täitke seejärel liisingutaotlus. ■

Tutvuge teenuse tingimustega lehel www.seb.ee ja vajaduse korral pidage nõu asjatundjaga.

Autoliisingu (kapitalirent) krediidi kulukuse esialgne määr on 2,79% aastas järgmistel näidistingimustel:
• sõiduki hind koos käibemaksuga 19 000 eurot;
• sissemakse 1900 eurot (10% sõiduki hinnast);
• jääkväärtus 25% sõiduki hinnast;
• kasutusse võetav krediidisumma koos käibemaksuga 17 100 eurot;
• intressimäär 2,25% aastas krediidijäägilt (intressimäär koosneb kuue kuu euriborist ja marginaalist 2,25%; 28. jaanuaril 2020 oli kuue kuu euribor –0,3400% (euribori negatiivne väärtus arvestatakse intressi arvutamisel võrdseks nulliga); lepingus fikseeritud euribor võib muutuda iga kuue kuu järel, marginaal on fikseeritud lepingu lõpuni);
• tagastamine viie aasta jooksul 60 igakuise annuiteetmaksena, jääkväärtus tasutakse liisinguperioodi lõpus;
• lepingu sõlmimise tasu 225 eurot, makstakse lepingu sõlmimisel.

Kliendi makstav tagasimaksete summa on 13 662,40 eurot ja kogusumma 20 525,15 eurot. Liisinguperioodil peab liisitud sõidukil olema kasko- ja liikluskindlustus. Kindlustamise kulusid ning võimalikke vara registreerimiskulusid, riigilõive ja hindamisakti tasu ei ole kulukuse määras arvesse võetud.

Milliste laenude abil on võimalik soetada kinnisvara?

Kinnisvara ostmiseks on lisaks traditsioonilisele kodulaenule võimalik võtta ka näiteks hüpoteeklaenu või soodsama hinnaga kinnisvara puhul väikelaenu. Milliseid võimalusi ja mis tingimustel pank pakub kinnisvara soetamiseks, selgitavad SEB kliendihaldurid.

Kodulaenu ja hüpoteeklaenu võimalik laenusumma algab 7000 eurost ning tagatiseks on vaja kinnisvara (korter, eramu), mis asub Eestis.

Väikelaenu summa võib olla kuni 15 000 eurot ning sel puhul ei ole kinnisvaratagatis nõutud.

Nagu mainitud, saab väikelaenuga osta ka kinnisvara. Väikelaenu intress on küll mõnevõrra kõrgem kui kodulaenul ja hüpoteeklaenul, kuid samas jäävad ära tagatise seadmise ja hindamise kulud ning tagatise kindlustamise tasud.

Kodulaenuga kinnisvara soetamine eeldab omafinantseeringut vähemalt 20%, KredExi käenduse korral vähemalt 10%. Omafinantseeringu puudumisel aktsepteerib aga pank ka lisatagatist. Kui laenusummast rääkida, siis see võib olla kuni 80% tagatiseks oleva eluaseme turuväärtusest. KredExi käenduse kasutamisel võib laenusumma moodustada aga kuni 90% tagatise turuväärtusest. Kui laenu tagatiseks olev eluase ei ole kliendi kodu, võib laenusumma olla kuni 60% vara turuväärtusest, hüpoteeklaenu puhul kuni 80% tagatiseks oleva eluaseme turuväärtusest.

Maksimaalne võimalik laenu tähtaeg on kuni 30 aastat, eeldusel, et laen makstakse tagasi hiljemalt laenusaaja 75. eluaastaks.

Maksimaalse laenusumma saate arvutada kodulaenu kalkulaatoriga. Väikelaenu puhul on maksimaalne laenu tähtaeg kuni 5 aastat. Summa arvutamisel aitab teid väikelaenu kalkulaator.

Millal kasutada kinnisvara ostuks kodulaenu, millal hüpoteek- või väikelaenu?

- Kodulaen sobib kinnisvara ostmiseks, ehitamiseks või renoveerimiseks.
- Hüpoteeklaen sobib muude eluasemega seotud kulutuste, õppe- või tervisekulude, äri ja teiste ettevõtmiste ›

› rahastamiseks. Kodulaenu ja hüpoteeklaenu tagatiseks on kinnisvara, mistõttu tuleb arvestada, et laenu võtmisega kaasnevad lisaks lepingu sõlmimise tasule täiendavad ühekordsed kulud tagatise seadmisega (notaritasu, riigilõiv) ja hindamisega ning püsikulu selle kindlustamisega. KredExi käenduse kasutamisel lisandub ka ühekordne käendustasu.

• Väikelaen sobib mitmeks otstarbeks, näiteks kodu remondiks, auto soetamiseks, reisimiseks, tervisega seotud kuludeks. Nagu mainitud, saab väikelaenuga osta ka kinnisvara. Väikelaenu intress on küll mõnevõrra kõrgem kui kodulaenul ja hüpoteeklaenul, kuid samas jäävad ära tagatise seadmise ja hindamise kulud ning tagatise kindlustamise tasud. Laenu vormistamine käib lihtsalt ja kiiresti.

Laenu võtmine on oluline otsus. Laenutaotleja peab põhjalikult läbi mõtlema, milleks ja kui palju ta laenu vajab ning kas ta on suuteline seda tagasi maksma. Pank on otsuse teadlikul ettevalmistamisel kliendile abiks. ■

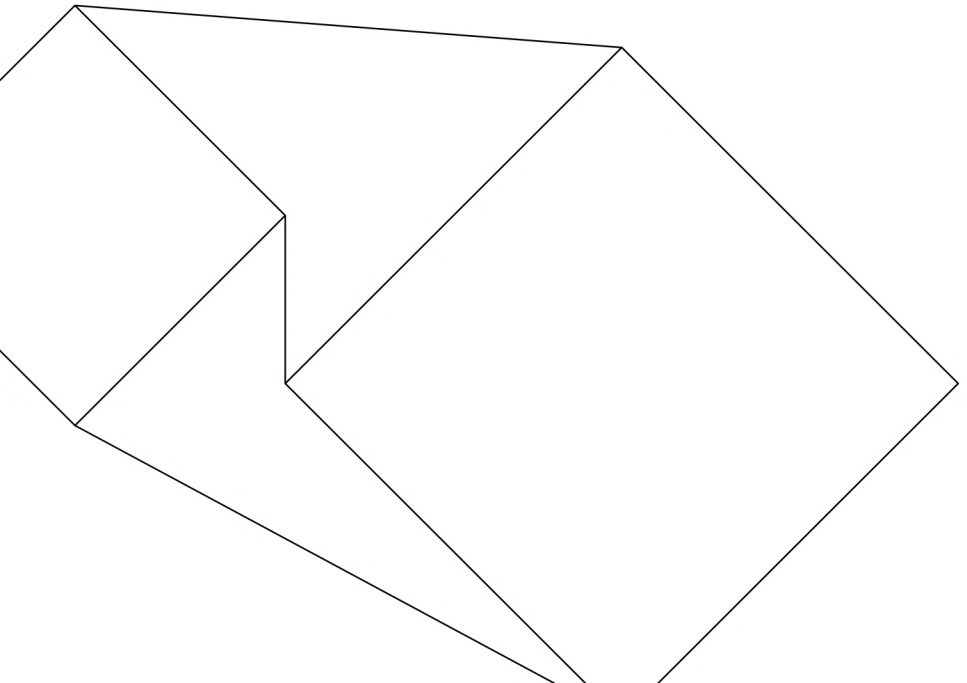

Millal on mõistlik kodu vahetada?

Keskmisest lärmakamad naabrid, majast mööduvad kolisevad rongid, lapsed peavad hulkuvate kassidega liivakasti jagama – see kõik häirib teid juba pikemat aega. Kas need on mõistlikud põhjused uue kodu otsimiseks?

Elu käibki ringiratast ning põhjused, mis veel viis aastat tagasi inimest ei häirinud, võivad äkitselt muutuda nii segavaks, et ta tahab kodu vahetada. Samas on oluline kindlaks teha, kas uues kohas pole uusi, teistsuguseid häirivaid faktoreid.

Kirev sotsiaalne elu *vs* rahulik pereelu looduses

Kui noorte hulgas on pigem populaarne elada kesklinnas, võimalikult südalinnas, siis veidi vanemaks saades on vastupidi: kolitakse linna äärde, et oleks rahu ja vaikus ning võimalus sportida. Samas on aina enam vanemaid paare, kes tahavad äärelinnast kesklinna kolida, sest siis on hea teatris ja kinos käia ning sotsiaalne elu on kirevam. See ongi tänapäeval tavapärane, et 5–10 aastat elatakse ühes korteris ja seejärel soetatakse uus elamine.

Pere suurenemine seab uued tingimused

Mõistlikuks kodu vahetamise põhjuseks on näiteks pere suurenemine. ›

› Vahel arvatakse, et esimese lapse sünni järel ei peaks kohe hakkama uut korterit või maja otsima, sest esimesed aastad on niikuinii laps vanematega tihedalt seotud ja saab kenasti ühist magamistuba jagada. Laste sündi ei saa aga lugeda pseudopõhjuseks uue kodu soetamisel, sest siis ei pea hiljem, kui lapsega on niigi palju tegemist, hakkama uut eluaset otsima, kolima ja kujundama.

Kui noorte hulgas on pigem populaarne elada kesklinnas, võimalikult südalinnas, siis veidi vanemaks saades on vastupidi: kolitakse linna äärde, et oleks rahu ja vaikus ning võimalus sportida.

Logistika ei tohiks röövida häirivalt palju aega
Üheks mõistlikuks põhjuseks on ka logistika. Selleks ei pea küll kohe hakkama korterit või maja ostma – seda võib ka üürida –, aga järjest enam soovitakse töökohale, koolile või lasteaiale lähemale kolida, et transpordile kuluvat aega ja raha kokku hoida.

Lärmakad naabrid ja ebaturvaline tunne
Samuti on piisavaks kolimise põhjuseks asjaolu, et naabrid on lärmakad või majas on palju üürikortereid ja tundub, et pole turvaline seal elada. Samas võivad sellised asjaolud ka mujal häirivaks muutuda, nii et uut eluaset tuleb hoolega valida, samuti pole paha uute naabritega juba enne kolimist tuttavaks saada.

Majanduslik olukord
Lisaks emotsionaalsetele põhjustele ning tööst ja eraelust tulenevatele vajadustele on oluliseks ajendiks muidugi ka majanduslik olukord: kui ei suudeta näiteks olemasolevat korterit või maja üleval pidada. Pensionärid tahavad sageli oma suure elamise väiksema vastu vahetada, lahku läinud inimesed aga ei soovi tihtilugu oma poolt ühisomandist välja osta. Kui olete sarnases situatsioonis ning teil on pangalaenuga ostetud kodu, tasub alati pöörduda julgelt panga laenuhalduri poole, sest mida varem oma muredest halduriga räägite, seda kiiremini leiate koostöös probleemile lahenduse.

Sarnaselt võib kodu vahetus aktuaalseks saada ka sissetulekute suurenedes või plaaniga kaaslasega kokku kolida.

Kui olete sobiva kodu välja valinud, täitke eluasemelaenu taotlus. Kui aga soovite enne valiku tegemist oma võimalusi arutada, siis tulge terviknõustamisele. Orienteeruva kodulaenu kuumakse saate arvutada kodulaenu kalkulaatoriga.

Artikkel valmis koostöös Uus Maa Kinnisvarabürooga. ■

7 asja, millele mõelda enne eluasemelaenu võtmist

Kodu ostmine ja eluasemelaenu võtmine on tähtis samm, mille juures ei tasu kiirustada. Esmapilgul tundub eluasemelaenu võtmine kindlasti hirmutav ja see tekitab palju küsimusi, aga teisalt on oma kodu ikka oma kodu. Toome teieni 7 olulist aspekti, millele enne eluasemelaenu lepingu allkirjastamist tähelepanu pöörata. ›

1. Osta või üürida?
Esimene küsimus on kindlasti see, kas üürida edasi korterit või osta päris oma kodu. Raha pole selleks enamasti inimestel tagataskust võtta ja seega tuleb mõelda eluasemelaenu peale. Igaüks saab ise kodulaenu kalkulaatori abil arvutada, kas senine üürisumma jääb samasse suurusklassi uue kodu soetamisel tekkiva igakuise laenumaksega. Mõelge, kas teil on ehk hoopis võimalik säästa raha ja saavutada seejuures parem elukvaliteet, kui teil on üürikodu asemel enda oma.

Eluasemelaenu võttes on täpselt teada, kui palju peab iga kuu pangale maksma ja kui pikk on laenuperiood. Aga millised kulud teil veel võiksid lähiajal olla?

2. Kas võtta eluasemelaen üksi või kellegagi koos?
Jagatud vastutus on kindlasti lihtsam variant, samas tuleb mõelda, mis juhtub, kui ühel osapoolel kaob näiteks sissetulek. Kas te saate ka sellisel juhul hakkama või arvate, et laenumakse osutub siis teie jaoks liiga suureks?

3. Kui suur summa ja mitmeks aastaks võtta?
Selleks et mõista, millist eluaset te endale lubada saate, tuleb teha põhjalikud arvutused. Lööge kokku praegune sissetulek ja lahutage saadud summast laenud, liisingud ja muud igakuised kulud. Mõelge, mida toovad kaasa igakuine eluasemelaen, kindlustusmaksed ja kommunaalkulud. Kaasake otsustusprotsessi pangahaldur, kes annab erapooletut finantsnõu.

4. Millised on teie igakuised väljaminekud praegu?
Ennetades panga küsimusi, arvutage täpselt kokku kõik praegused võlad ja väljaminekud: krediitkaardid, autoliising, õppelaen, alimendid jms. Kas teil on eluasemelaenu sissemakseks vajalik summa olemas või peaksite enne seda mõnda aega koguma?

5. Milliseid kulusid on oodata?
Eluasemelaenu võttes on täpselt teada, kui palju peab iga kuu pangale maksma ja kui pikk on laenuperiood. Aga millised kulud teil veel võiksid lähiajal olla? Näiteks uue tööarvuti või auto ost, pikem reis või põhjalik suvila remont? Mõelge enne laenuvõtmist korralikult läbi, kas need plaanid ikka mahuvad pärast eluasemelaenu võtmist teie eelarvesse, et teid ei ootaks ees kehv üllatus.

6. Kas ostetav kinnisvara katab teie vajadused ka tulevikus?
Mõelge ka võimalikule ruumikasutusele tulevikus: kas teil on praegu lapsed või planeerite pisiperet ning kas valitud elamispind katab teie vajadused nii praegu kui ka tulevikus. Võib-olla plaanite hakata kodus tööd tegema ja vajate selleks eraldi kontoriruumi või töötuba?

Lugege ka „Millal on mõistlik kodu vahetada" lk 25.

7. Eriolukord
Mõelge läbi, kuidas see mõjutab teie võimet eluasemelaenu tagasi maksta, kui pereliiget peaks tabama tööõnnetus või perekonnas peaks keegi surema. Kas teil on sõlmitud elu-, tervise- ja õnnetusjuhtumikindlustus, mis aitab võimalikus hädaolukorras?

Kui olete sobiva kodu välja valinud, täitke eluasemelaenu taotlus. Kui aga soovite enne valiku tegemist oma võimalusi arutada, siis tulge terviknõustamisele. Orienteeruva kodulaenu kuumakse saate arvutada kodulaenu kalkulaatoriga. ■

Tutvuge teenuse tingimustega lehel www.seb.ee ja vajaduse korral pidage nõu asjatundjaga.

Kodulaenu krediidi kulukuse esialgne määr on 2,45% aastas järgmistel näidistingimustel:
• kodulaenu summa 50 000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel;
• intressimäär 2,3% aastas laenujäägilt (intressimäär koosneb kuue kuu euribor ja marginaalist 2,3%; 29. jaanuaril 2020 oli kuue kuu euribor –0,333% (euribori negatiivne väärtus arvestatakse intressi arvutamisel võrdseks nulliga); lepingus fikseeritud euribor võib muutuda iga kuue kuu järel, marginaal on fikseeritud lepingu lõpuni);
• tagastamine 30 aasta jooksul 360 igakuise annuiteetmaksena;
• lepingu sõlmimise tasu 500 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot.

Kliendi makstav tagasimaksete summa 69 489,60 eurot ja kogusumma 70 097,60 eurot.

Laenu tagatiseks tuleb seada hüpoteek kinnisvarale ja kinnisvara tuleb kindlustada. Tagatise seadmise ja kindlustamise kulusid ei ole kulukuse määras arvesse võetud.

KredExi tagatisega kodulaenu krediidi kulukuse esialgne määr on 2,47% aastas järgmistel näidistingimustel:
• KredExi tagatisega kodulaenu summa 50 000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel; intressimäär 2,3% aastas laenujäägilt (intressimäär koosneb kuue kuu euribor ja marginaalist 2,3%; 29. jaanuaril 2020 oli kuue kuu euribor –0,333% (euribori negatiivne väärtus arvestatakse intressi arvutamisel võrdseks nulliga); lepingus fikseeritud euribor võib muutuda iga kuue kuu järel, marginaal on fikseeritud lepingu lõpuni);
• tagastamine 30 aasta jooksul 360 igakuise annuiteetmaksena; lepingu sõlmimise tasu 500 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel;
• KredExi käenduslepingu sõlmimise tasu 168 eurot;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot.

Kliendi makstav tagasimaksete summa 69 489,60 eurot ja kogusumma 70 265,60 eurot.

Laenu tagatiseks tuleb sõlmida KredExi käendus ja seada hüpoteek kinnisvarale, kinnisvara tuleb kindlustada. Tagatise seadmise ja kindlustamise kulusid ei ole kulukuse määras arvesse võetud.

Hüpoteeklaenu krediidi kulukuse esialgne määr on 5,84% aastas järgmistel näidistingimustel: laenusumma 10 000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel;
• intressimäär 5,0% aastas laenujäägilt (intressimäär koosneb kuue kuu euribor ja marginaalist 5,0%; 29. jaanuaril 2020 oli kuue kuu euribor –0,333% (euribori negatiivne väärtus arvestatakse intressi arvutamisel võrdseks nulliga); lepingus fikseeritud euribor võib muutuda iga kuue kuu järel, marginaal on fikseeritud lepingu lõpuni);
• tagastamine kümne aasta jooksul 120 igakuise annuiteetmaksena;
• lepingu sõlmimise tasu 250 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot.

Kliendi makstav tagasimaksete summa 12 737,31 eurot ja kogusumma 13 023,31 eurot.

Laenu tagatiseks tuleb seada hüpoteek kinnisvarale ja kinnisvara tuleb kindlustada. Tagatise seadmise ja kindlustamise kulusid ei ole kulukuse määras arvesse võetud.

Väikelaenu krediidi kulukuse määr on 16,07% aastas järgmistel näidistingimustel:
• laenusumma 5000 eurot, mis makstakse välja lepingu sõlmimisel;
• fikseeritud intressimäär 14% aastas laenujäägilt;
• tagastamine viie aasta jooksul 60 igakuise annuiteetmaksena; lepingu sõlmimise tasu 75 eurot, mis makstakse lepingu sõlmimisel;
• arvelduskonto kuutasu 0,30 eurot.

Kliendi makstav tagasimaksete summa 7010,55 eurot ja kogusumma 7103,55 eurot.

Kuidas tulla rahaliselt toime, kui kolite vanemate juurest ära

Paljud noored alustavad iseseisvat elu koos õpingute algusega ülikoolis. Iseseisev elu annab rohkem vabadust, kuid lisandub ka hulgaliselt kohustusi. Ilmselt olulisim vastutus on rahaasjade korrashoid ja kohustus oma väljaminekuid planeerida. Kuidas teha eelarvet ja millega tuleb arvestada, et kuu lõpus rahalist kriisi poleks?

Iseseisev elu nõuab rohkem raha
Kui kolite vanematest eraldi elama, siis väljaminekud tavaliselt tõusevad. Kulutusi on peamiselt kahte sorti: kindlad ja paindlikud. Kindlad kulutused on üldjuhul fikseeritud igakuised väljaminekud ja neid ei saa vältida, ära hoida ega muuta. Sinna alla kuuluvad üür või kodu pangalaen, kommunaalmaksed ja õppemaks.

Paindlikud kulud sõltuvad teie eelistustest, elustiilist ja soovidest, hõlmates väljaminekuid toidule, ühistranspordile, riietele, telefoniarvele ja lõbustustele. Need on asjad, mille eest varem maksid vanemad, kuid nüüd peate need suures osas ise tasuma. Paindlikke kulutusi on oluline planeerida, et need ei hakkaks segama kindlate väljaminekute tasumist.

Töötamine annab lisasissetuleku võimaluse
Kui teie väljaminekud hakkavad tõusma, siis tuleb suurendada ka sissetulekuid. Õpingute ajal lähevad paljud tudengid osalise ajaga tööle, et saada lisasissetulekut, suuremat sõltumatust vanematest ning töökogemust, mis võib olla väga väärtuslik kogu ülejäänud karjääris. Tudengitele sobivad ideaalselt ka hooajalised või projektipõhised tööd, sest need jätavad aega õpingute jaoks. Tudengina tööle minnes ei peaks keskenduma võimalikult suure palga teenimisele, vaid pigem õpingute kombineerimise ja töökogemuse saamise võimalusele. Paljud kõrgetel ametikohtadel olevad inimesed on alustanud tudengina madalamalt ja aastatega firma sees karjääriredelil ülespoole liikunud.

Nõuanded, kuidas planeerida oma finantse
Siin on mõned näpunäited ja soovitused, mis aitavad tudengina rahaga paremini ümber käia ja kergemini hakkama saada:

- **Planeerige oma eelarvet.** Teadke täpselt, kui palju te kulutate ja palju teenite. Nii on teil parem ülevaade sellest, kas te kulutate liialt ja kui palju saate kõrvale panna.

- **Pange prioriteedid paika.** Tehke nimekiri asjadest või teenustest, mida teil on kindlasti vaja osta, sest siis on järgmine kord kergem vastu panna ebavajalikele kulutustele. Nõnda õpite paremini vahet tegema, kas tahate midagi või vajate seda.

- **Arved makske esimesena.** Tehke endale harjumuseks maksta esimesena ära kohustuslikud arved ja fikseeritud

väljaminekud ning alles siis hakake kulutama paindlikele asjadele, lõbustustele ning hobidele. Arvestage, et info maksehäirete kohta on avalik ja võib mõjutada tulevikus teie uusi lepinguid või tehinguid toodete või teenuste ostmisel.

• **Koguge raha.** Kunagi ei tohiks kulutada rohkem, kui teil on, ning targem on koguda tagavara raskemateks päevadeks. Näiteks annab SEB Digikassa teenus ideaalse võimaluse koguda raha endalegi märkamatult.

Lugege Digikassa kohta täpsemalt leheküljelt 10.

• **Õppige ütlema ei.** Maailm on täis ahvatlusi ja müügipakkumisi – kõik proovivad teile maha müüa oma tooteid, teenuseid või kaupa. Keskenduge oma prioriteetidele ja õppige ära ütlema nendele pakkumistele, mis neid segama hakkavad.

• **Kasutage ISIC-kaarti.** Tudengitele mõeldud ISIC-kaart annab rohkelt soodustusi, mis pakuvad teile muretumat ja lahedamat tudengielu.

Rahapäevik aitab tasakaalu hoida
Kergem on rahaasju planeerida, kui on kindel, millised on teie igakuised sissetulekud ja väljaminekud. Selleks on SEB pangal lihtne ja arusaadav rahaplaneerimise teenus, mis on kõikidele kasutajatele tasuta. See annab hea võimaluse analüüsida visuaalsete graafikute abil oma igakuiseid rahakulutusi ja otsustada, kuidas oma finantsseisu parandada. Ikka selleks, et saaksite nautida tudengistaatust ja iseseisvat elu. ■

Kuidas noorena oma eesmärkide jaoks raha koguda

Uus nutitelefon, esimene auto, reis Austraaliasse või kiire mänguriarvuti on noore inimese jaoks suured unistused. Nende tähtsusest saab aru alles siis, kui jõuab kätte aeg selle jaoks vaeva nägema hakata, sest mida kauem ühe soovi täide viimise kallal töötada, seda selgemaks muutub selle väärtus ning vajalikkus. Kuidas oma unistuste täitmiseks vajaliku summa kogumist alustada?

Kõik algab raha teenimise võimaluste otsimisest

Olgu selleks siis eraldi kokkulepe alusel vanemate või naabrite juures lisakohustuste täitmise eest saadud tasu või hoopis nädalavahetusel tehtud pisikeste tööampsudega välja teenitud preemia – teekond unistuse täitmise poole saab alguse hakkamist täis ellusuhtumisest! Noorus on ainus aeg, kus lühikese ajaga on võimalik läbi käia väga eriilmelisi töökohti, alustades flaierite jagamisest ja lõpetades pitsade küpsetamisega. Töökogemuste paljusus näitab ka tulevastele tööandjatele, et olete algatusvõimeline ja saate igas olukorras suurepäraselt hakkama.

Oma kulutusi tuleb targalt juhtida

Kui tuluallikad on paigas, tuleb hakata oma väljaminekuid nutikalt jälgima ja planeerima. Kulude kontrollimisele aitab kaasa, kui kõik kulutused on ühes kohas ja kergesti hoomatavad. Ärge unustage alla laadida panga mobiiliäppi, et kontolt maha minevad summad teavituste abil pidevalt silme all oleksid. Nii avastate ka need regulaarsed väljaminekud, nagu näiteks Spotify või Netflixi maksed, mis varem justkui nähtamatult kontolt kadusid.

Planeerimiseks kasutage Excelit, nutikaid mobiiliäppe, nagu näiteks Emma või SEB Rahapäevik, et vähendada emotsioonidest kantud oste. Nii saab kuu alguses eri kategooriatele (toit, sportimine, meelelahutus jne) piirangud kehtestada ja aktiivselt nende kulumist jälgida. Jooksvalt saate väikeseid rahalisi võite koguda, kui taotlete endale ISIC-kaardi ja otsite enne igat ostlemist välja kaupmehed, kes ISIC-u omanikele sooduspakkumisi annavad.

Unistuseni jõudmiseks on hea viis ka säästukonto avamine, et kindel eesmärk silme ees pidevalt raha kõrvale panna. Tehke otsekorraldus või kandke iga kuu alguses käsitsi (kuid ärge seda kindlasti unustage) kindel summa säästukontole. Pole oluline, kas selleks on 5, 10 või 25 eurot – algus on tehtud! Tähtis on, et tekiks harjumus mitte kogu raha viimase sendini ära kulutada. Siin võib abiks olla ka Digikassa. ■

Noor on kasulik olla – palju eeliseid

Keskkonnasõbralik ISIC kaart

Mobiilipank

Digikassa

Mobiilne viipemakse

Enne lepingu sõlmimist tutvuge tingimustega **seb.ee/noored** või konsulteerige pangatöötajaga.

6 mõjuvat põhjust, miks võtta just SEB ISIC-kaart

Tudengitõendeid on palju, aga selliseid, mis ühendavad endas pangakaarti ja õpilaspiletit, lubavad ühissõidukis sõita ning nautida tuhandeid soodustusi üle Euroopa, on vähe. Jõudke kiiremini parema tulevikuni, astuge põnevasse tudengiellu SEB ISIC-kaardiga.

1. Hulgaliselt soodustusi
SEB ISIC-kaart pakub tuhandeid soodustusi Eestis ja välismaal. Hinnaalandusi saate nii poodides, restoranides, spordiklubides kui ka sissepääsul mitmetesse kohtadesse. Soodustused kehtivad kogu Euroopas, nii et saate raha kokku hoida igal pool, kuhu lähete. Kasutage kaarti ka siis, kui reisite või lähete õppima välismaale!

2. Igapäevased pangatehingud
Mitmed sooduskaardid annavad lihtsalt hinnaalandust, kuid ISIC-noortekaart ühendab endas soodustused ja pangakaardi. Nii on elu mugavam, lihtsam ja

rahakoti vahel on vähem kaarte, mida on vaja kaasas tassida. ISIC-uga on teil üks kaart, millega saate maksta ja igapäevaseid pangatehinguid teha.

3. Ostke internetist
Internetist ostmine, olgu selleks siis lennupiletite broneerimine, uue seljakoti tellimine või õpinguteks vajalikud raamatud, peab olema sujuv, töökindel ja usaldusväärne. Paljud pangakaardid ei toeta internetist ostmist, muutes elu keeruliseks. SEB ISIC-kaart on mõeldud aktiivsetele noortele ning seetõttu pakub see võimalust sooritada oste internetist.

4. SEB ISIC-kaart ühendab pangakaardi ja õpilaspileti
Mitmed asutused soovivad soodustuse või sissepääsu lubamiseks näha õpilaspiletit. Eesti väiksemate koolide õpilaspileti näitamisel välismaal võib aga tekkida palju küsimusi selle õigsuse kohta. Tänu rahvusvahelisusele tuntakse SEB ISIC-kaart ära ka väljaspool Eestit ning teil ei teki probleemi oma õpilasstaatuse tõestamisega.

Pangakaardi ja õpilaspileti ühendamine tähendab seda, et teil pole vaja mitut kaarti kaasas kanda. Üks kaart, mitu kasutusvõimalust, parem hüpe tulevikku.

5. Pangakaart ja ühistranspordi sõidupilet ühes
Kas teate seda tunnet, mis tekib, kui astute toast välja ja peate kontrollima, kas kõik kaardid on ikka kaasas? Tallinnas ja Harjumaal pole SEB ISIC-kaardi omanikel eraldi rohelist ühistranspordi kaarti vaja kaasa võtta, sest seda saab ISIC-uga pilet.ee lehel ühendada. Nii on teil üks kaart mitme asja jaoks, rahakott mõnusalt õhuke ja mured kaartide koju unustamise pärast murtud.

6. SEB pakub noortele mitmeid lisavõimalusi
Noortepakett sisaldab mitmeid soodsaid pangateenuseid, näiteks kuuhooldustasuta pangakaarte, väljastustasuta Virtuaalkaarti ja Eesti, Läti ning Leedu väärtpaberite hoidmist hooldustasuta. Samuti saate nautida tasuta tõhusat SEB rahakogumislahendust Digikassa, mis võimaldab märkamatult raha kõrvale panna.

ISIC-kaarti on kõige mugavam tellida SEB kodulehel ja internetipangas. Tutvuge kaardiga põhjalikumalt: www.seb.ee/isic. ■

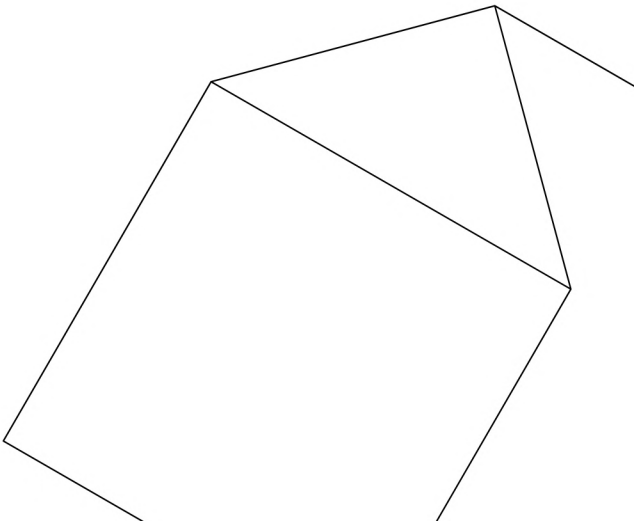

Tutvuge teenuse tingimustega lehel www.seb.ee ja vajaduse korral pidage nõu asjatundjaga.

Kaardiga makstes saab märkamatult raha koguda

Digikassa uuendatud versioon nüüd SEB rakenduses

Tegemist on finantsteenusega, vajadusel tutvuge tingimustega seb.ee või konsulteerige pangatöötajaga.

Naine kogub pensioniks vähem kui mees

SEB pensionivalmiduse uuringust selgus, et Eesti naised on pensioni saabudes võrreldes meestega majanduslikult vähem kindlustatud. Tuleb välja, et naiste säästud III samba pensionifondides on keskmiselt 18,5% meeste säästudest väiksemad. Miks see nii on?

Pensionieale lähenev naine on küll kõige aktiivsem säästja, kuid paraku on siis muretu pensionipõlve kindlustamiseks juba hilja: lühikese aja jooksul ei jõua ta koguda piisavat kapitali. „Naised on rahaasjades vastutustundlikud ja mõtlevad ka pensionieale, investeerides pensionisammastesse meestest parema meelega. Ometi on pensioniea alguseks naiste rahaline kindlustatus meestega võrreldes palju väiksem," sõnab SEB Varahalduse äriarendusjuht Peeter Schamardin. „Siin on mitu mõjurit, alates naiste väiksemast riskitaluvusest kuni pikema elueani. Eesti naine hakkab pensioni peale mõtlema alles siis, kui kõik tema pere ja lastega seotud vajalikud kulud on kaetud. Seda aga juhtub teatavasti harva."

Palgalõhest saab pensionilõhe

Eesti naiste ja meeste palga vahel haigutab ligi 30% lõhe meeste kasuks. Kuna pension on seotud palga suurusega, saab praegusest palgalõhest tulevikus pensionilõhe. Samuti on pensioni arvutamisel aluseks tööstaaž, mis on naistel lastega kodus oldud aja võrra väiksem.

Üldjuhul taluvad naised ka riske vähem, eelistades konservatiivsemaid investeerimisvõimalusi. See tähendab kesisemat intressitulu. Uuringust tuli välja, et kuni 50-aastased naised kasutavad võrreldes meestega aktiivseid, pensioni väärtust kasvatavaid fonde umbes 5% vähem.

Eesti naine hakkab pensioni peale mõtlema alles siis, kui kõik tema pere ja lastega seotud vajalikud kulud on kaetud. Seda aga juhtub teatavasti harva.

Enne pere ja alles siis mina ise

Tüüpiliselt on naisele kõige tähtsam tema pere ja lapsed. Nende heaks on ta valmis panustama sageli lausa enda arvelt. Nii on üsna loogiline, et pensioniks säästmist alustab naine hiljem kui mees – keskmiselt on vahe neli aastat. Mida lühemaks aga jääb kogumise aeg, seda vähem saab inimene kasutada liitintressist tulenevat positiivset efekti. Pealegi on naiste säästusummad kasinamad, sest nende palk on sageli väiksem.

Küsitlusele vastanud naistest paneb 43% iga kuu pensioniks kõrvale 20–50 eurot ja vaid 37% säästab üle 100 euro. ›

› Ootuspäraselt on kõige aktiivsemad pensionipõlveks valmistujad kõrgepalgalised, kõrgema haridusega ja suuremates linnades elavad inimesed.

Pikem pensionipõlv, kuid suurem kitsikus
Naised on pikema eluea tõttu kauem pensionil: Statistikaameti andmetel on Eesti naiste keskmine oodatav eluiga sünnimomendil ligi 82 ja meestel 73 aastat. Seega jaguneb naistel pensioniks säästetud kapital pikema aja peale, mistõttu neil tuleb kuu arvestuses kitsamalt läbi ajada.

Demograafilises vaates saabub Eestis raskeim hetk siis, kui pensionile lähevad nüüdsed 40-aastased. Kui praegu on meil pensionäre neljandik rahvastikust, siis 20 aasta pärast juba 40% elanikkonnast.

Mida saab naine praegu teha?
Kasutage ära oma loomuomast vastutustundlikkust ja ärge jätke iseenda tuleviku kindlustamist kõige viimasele kohale. Ei ole õiglane loota pensionipõlves ka laste abile. Nemad peavad nimelt kandma oma laste kasvatamisel kõige suuremaid kulutusi sel ajal, kui teie olete pensionieas.

Kasutage liitintressi võlusid ja pange pensionisambad kasvama võimalikult vara. Kui te juba kogute pensionifondi raha, siis hoidke selle kasvamisel silm peal ja vajaduse korral muutke investeerimisstrateegiat. Alati ei ole mõistlik panustada kõige konservatiivsematesse fondidesse. ■

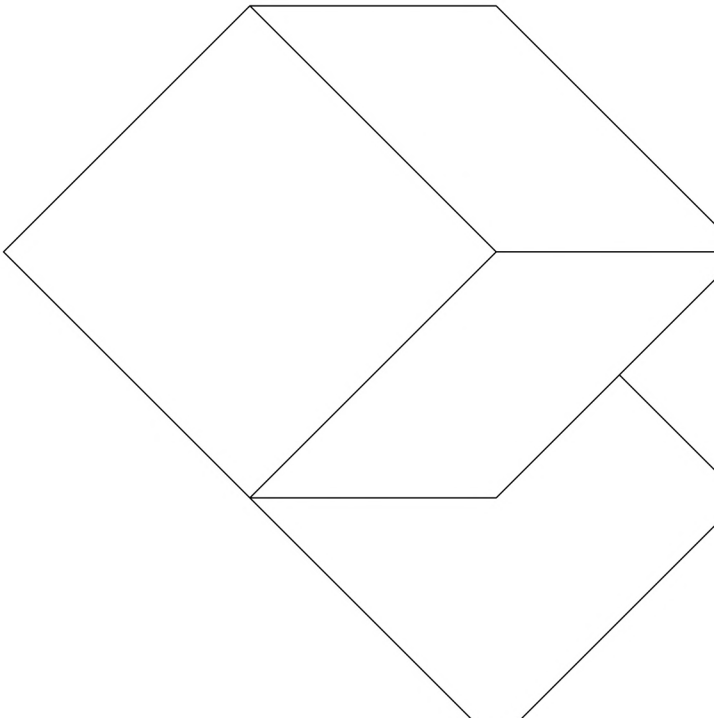

SERIES IV

Kui palju raha on pensionile jäämiseks vaja?

Pensionipõlve kvaliteet sõltub suuresti sellest, kui palju raha te olete selleks ajaks kogunud. Ekspertide arvutuse järgi I ja II samba rahast ei piisa, et pensionieas hakkama saada. See tähendab, et tulevase hea elukvaliteedi tagamiseks peate ise juurde koguma.

Pensionile minekut tuleb planeerida ja selle nimel on vaja vaeva näha. Statistika näitab, et inimesed veedavad pensionil keskmiselt 20 aastat ja hakkavad kogumisest mõtlema alles 50. eluaastates. See aeg on kahjuks liiga hiline, et koguda summa, mis tagaks pensionieas tööeaga samaväärse või parema majandusliku kindlustunde.

Millistest summadest käib jutt?
Kui soovite, et elu jätkuks harjumuspärasel viisil, peaks teie kuusissetulek pensionieas olema umbes 60–70% pensionieelsest palgast. Oletame, et teenite Eesti keskmist netopalka, mis on Statistikaameti andmetel 2018. aastal 1098 eurot. Sellisel juhul annab 65% asendusmäär teie igakuiseks summaks 713,70 eurot.

Osa vajaminevast summast annab riiklik pension, mis Statistikaameti andmetel on praegu keskmiselt 440,70 eurot kuus. See vähendab mõnevõrra summat, mis on vaja ise tagada, kuid 20 aasta rahastamiseks tarvilik kogusumma on siiski üpris suur: 65 520 eurot.

Tabelis esitatud arvutuskäik on hüpoteetiline. Tasub arvestada, et tulevikus võib riikliku pensioni ostujõud väheneda ja raha väärtus inflatsiooni tõttu langeda. Sel juhul on vajaminev summa veelgi suurem. Arvutuskäigust on välja jäänud ka palgakasv ja tulumaks.

II sammas aitab, kuid ei päästa
Need, kes on liitunud II sambaga, koguvad endale mõningat pensionilisa. Samas on II sambast saadav summa ›

Keskmine kuu netopalk	1098,00 €
65% keskmisest kuupalgast	713,70 €
Riiklik pension ehk I sammas	440,70 €
Puudujääk 65% eesmärgist	713,70 € – 440,70 € = 273 €
Puudujääk terve pensioniperioodi peale	273 € × 12 kuud × 20 aastat = 65 520 €

› väga erinev, olenedes kogumisperioodi pikkusest ja kuupalga suurusest.

Kui soovite, et elu jätkuks harjumuspärasel viisil, peaks teie kuusissetulek pensionieas olema umbes 60–70% pensionieelsest palgast.

Näiteks juhul, kui inimene kogub II sambasse (keskmise palga ja tootluse puhul):
• 40 aastat, siis hakkab ta saama iga kuu umbes 176 eurot pensionilisa;
• 20 aastat, siis saab ta iga kuu umbes 88 eurot lisaraha, mis paraku ei paranda eriti pensionipõlves hakkama saamist.

Niisiis tagab kohustuslik kogumine küll teatud osa vajaminevast summast, kuid harjumuspärase eluviisi säilitamiseks sellest ei piisa, isegi juhul kui II samba kogumisperiood on olnud pikk. Seda, millise tempoga teie II sambasse raha koguneb, võite vaadata oma internetipangast. Kasutage selleks SEB pensioniplaneerijat.

Kasutage kindlustunde suurendamiseks lisavõimalusi
Isegi kui I ja II sammas annavad kokku keskmiselt 35% pensionieelsest palgast, lahutab teid eesmärgist 65% vahe. Seda saate korvata näiteks lisaraha kogudes, fondidesse, kinnisvarasse või metsa investeerides, samuti eraettevõtlusega tegeledes. Viige ennast võimalustega kursi ja alustage oma pensionipõlve kindlustamisega kohe. ■

Eeltoodud teavet ei tohi ühelgi juhul tõlgendada investeerimisalase nõustamise, investeerimissoovituse ega toote või teenuse pakkumisena. Samuti ei või siin esitatud andmeid ja seisukohti käsitada pakkumise või soovitusena lepingu sõlmimiseks. SEB pensionifonde valitseb SEB Varahaldus. III samba kindlustustooteid pakub SEB Life and Pension Baltic SE Eesti filiaal.

SEB

eAkadeemia

Tasuta veebipõhine ettevõtluskoolitus

eakadeemia.seb.ee

Enne lepingu sõlmimist tutvuge tingimustega www.seb.ee ja vajadusel küsige lisainfot pangakontorist.

Elukindlustus või õnnetusjuhtumikindlustus: mis vahe neil on?

Õnnetusjuhtumi- ja elukindlustuse erinevus jääb inimestele sageli segaseks. Kindlustuse valimisel on oluline mõista, kellele ja millisel juhul hüvitist makstakse.

Elukindlustus annab rahalise turvatunde lähedastele
Elukindlustuse eesmärk on pakkuda kindlustatu lähedastele tema surma korral rahalist tuge. Seega tasub elu kindlustada just lähedaste toimetulekule mõeldes. Oma elu kindlustamine annab neile rahalise turvatunde ja võimaldab neil oma eluga toime tulla ka siis, kui teie nende eest enam hoolitseda ei saa.

Elukindlustuse hüvitise väljamaksmisel ei mängi rolli, kas surma põhjuseks oli õnnetus või haigus. Kindlustuslepingu kestus, kindlustussumma ehk saadav hüvitis ja inimesed, kellele summa välja makstakse, lepitakse kokku lepingu sõlmimisel. Soovituslik kindlustussumma on kindlustatu 3–5 aasta sissetulek.

Õnnetusjuhtumikindlustus aitab õnnetusest taastuda
Õnnetusjuhtumikindlustuse korral hüvitame üksnes õnnetusest põhjustatud invaliidsuse või ajutise töövõimetuse. Seega aitab see kindlustus kompenseerida töölt eemaloleku tõttu vähenenud sissetulekut. Hüvitise maksmine toimub ka surmajuhtumite korral, mis on toimunud õnnetuse tagajärjel. Haigusest tingitud juhtumite puhul hüvitist ei maksta.

Millise kindlustuskaitse peaks valima?
Kõige esimese sammuna peaksite selgeks tegema, milliste riskide vastu te kindlustust soovite ning kas tahate kindlustada lähedastele turvatunnet või isiklikku toimetulekut võimaliku õnnetuse järel.

Elukindlustuskaitse on õnnetusjuhtumikindlustusest laiaulatuslikum, kuna see tagab lähedastele rahalise turvatunde ka haigusest põhjustatud surma korral. Statistikaameti andmetel oli 2014. aastal üle 15 000 surmajuhtumi, kusjuures vaid 6% neist oli põhjustatud õnnetusjuhtumitest. Kuigi 20–29aastaste noorte seas olid õnnetusjuhtumitest tingitud surmad ülekaalus, oli juba 30–39aastaste seas haigussurmasid rohkem.

Õnnetusjuhtumikindlustus on isiklik kindlustuskaitse, sest hüvitis makstakse välja kindlustatule ja sellega on võimalik oma tervisekulusid katta. Samas on hüvitise eelduseks õnnetusjuhtumi toimumine. ■

Juhtum	Elukindlustus	Õnnetusjuhtumikindlustus
Avarii tagajärjel invaliidistumine		✓
Jalgpalli mängides sõrme põrutus		✓
Surm infarkti tagajärjel	✓	
Surm autoavariis	✓	✓
Surm südamerikke tõttu	✓	

Kindlustusandja on SEB Life and Pension Baltic SE Eesti filiaal.

Enne lepingu sõlmimist palun tutvuge tingimustega SEB kodulehel www.seb.ee ja vajadusel registreeruge nõustamisele.

Miks on reisikindlustus vajalik ka pooleks päevaks Lätti sõites?

Sageli tundub, et lähiriikides Lätis, Rootsis või Soomes käimine ei olekski justkui välisreis. Tegelikult on tegu ikkagi reisiga välismaale, kus kehtivad teised reeglid ja seadused kui Eestis ning kuhu sõites oleks mõistlik teha reisikindlustus. Miks, selgitab PZU reisikahjude kahjukäsitluse grupi juht Geily Kalt.

On ekslik arvata, et reisikindlustust on vaja ainult kaugemate sihtkohtade puhul, ning ka kindlustusjuhtumite statistika näitab, et õnnetusse sattumiseks ei pea sugugi reisima teisele mandrile. Näiteks Šveitsis mäesuusatamisel saadud käeluumurd võib maksma minna 10 000 eurot ja rohkem ning eriti suureks osutub kulu siis, kui kannatanu vajab oma seisundi või õnnetuspaiga tõttu erakorralist transporti lennuki või helikopteriga. Transpordikulud isegi lähiriikidest ulatuvad mitmete tuhandete eurodeni.

Kalt nendib, et enamikus eraraviasutustes ei kehti Euroopa ravikindlustus ning seetõttu võib terviserikke või liiklusõnnetuse tõttu sinna sattumine minna väga kalliks. „Enamasti pole õnnetuse korral aega oodata ja riiklikku haiglat otsida, kuid erahaiglad nõuavad operatsioonile ja ravile tehtud kulutused alati kliendilt välja. Suur vahe on ka eri riikide seadustes, näiteks Lätis ei kata kohustuslik liikluskindlustus liiklusavarii põhjustaja ravikulusid, mis tähendab, et reisikindlustuseta inimesel, kes sõidab korraks autoga Lätti ja põhjustab seal õnnetuse, on oodata tõenäoliselt üsna suurt raviarvet.“

Seega tasub meeles pidada, et oma autoga üle riigipiiri sõitmine on samuti kõiki ohte ja riske sisaldav reisimine.

Varguste oht reisil on kõrge

PZU Reisikindlustus katab ootamatud ja ettenägematud õnnetusjuhtumid või haigestumised välismaal, aga lisaks sellele on reisikindlustusega kaetud ka reisitõrked ja pagas. Pagasikindlustusega saab kindlustada isiklikke riietus- ja tarbeesemeid transpordifirma süül toimunud hilinemise ja purunemise, varguse või röövi tagajärjel tekkinud kahjude vastu. Pagasis olevateks hinnalisteks esemeteks loetakse elektroonilisi seadmeid, nagu arvutid, foto- ja videotehnika ning telefonid, ja isikut tõendavaid dokumente: pass, ID-kaart, juhiluba.

„Reisides võõral maal on varguste oht alati suur, sest vargapoiste jaoks on turist sageli kerge saak. Seetõttu on mõistlik pagas alati kindlustada ning kui reisil näiteks dokument ära varastatakse, aitab kindlustus ka selle uuendamist kompenseerida,“ räägib Kalt.

Tema sõnul on oluline, et iga reisija leiaks enda jaoks õige kindlustustoote, mis sisaldaks kõiki vajalikke kindlus-

tuskaitseid. Selleks on parim võimalus pärida kindlustusandjalt enne lepingu sõlmimist võimalikult palju täpsustavaid küsimusi, et lepingule saaks lisatud kõik soovitud kaitsed ja et sellega tagatud kindlustuskaitse ulatus oleks võimalikult selge.

Kuidas tõendada kindlustusjuhtumit?
Iga kindlustusjuhtumi puhul on kõige tähtsam selle tõendamine. Seepärast tuleb alati alles hoida kõik reisiga seonduvad dokumendid, näiteks broneeringud, arved ja maksekviitungid. Pagasi hilinemise või kahjustumise korral tuleks kohe esimesel võimalusel pöörduda vastutava transpordiettevõtte poole ja küsida kahju tekkimist tõendav raport. Varguse või röövi korral on vaja esimesel võimalusel pöörduda kohaliku korrakaitseasutuse poole ja esitada täpsete andmetega kuriteoavaldus, millest peaks paluma endale koopia.

Kui see on võimalik, on lähtuvalt juhtumi iseloomust mõistlik võtta tunnistajatelt ütlusi ja teha sündmuspaigalt fotosid, näiteks avariisse sattumise korral on fotomaterjal väga heaks abiks sündmuse tõendamise juures. Oluline on, et kõik, millel võib vähegi olla tähtsust asjaolude väljaselgitamise ja tõendamise seisukohalt, oleks kohe asukohariigis tõendina jäädvustatud ning säilitatud. ■

Kaskokindlustus – kas mõttetu kulutus või finantsriski maandamine?

Sõiduki kaskokindlustus on omafinantseeringut sisaldav vastutuskindlustus, mis annab sõidukile kaitse liiklus- ja loodusõnnetuse, tulekahju, varguse, röövi ja vandalismi korral. Kuigi kaskokindlustuse sõlmimisel võib aastamaks tunduda päris kopsakas, tasub see tegelikult ära juba esimese värvikriimustuse puhul ja võib säästa autoomanikku šokist, kui ta remondiarvet näeb.

„Sõidukiremont ei ole sugugi odav. Sageli aga ei oska inimesed arvestadagi, et väike müks parklas auto ukse pihta võib maksma minna 500–600 eurot või posti vastu tagurdamise järel maksab stange värvimine minimaalselt 300 eurot," tõdeb PZU Kindlustuse kasko- ja liikluskahjude grupijuht Jaanus Tanne.

Ka juhul, kui õnnetuses osalejal on sõlmitud kaskokindlustus, tasub igal juhul liiklusõnnetus vormistada ning nõuda asjade ametlikku käiku. Kannatanule kuulub tekkinud kahju hüvitamine liikluskindlustuse raames. Õnnetuse põhjustaja saab sõiduki korda lepingus kirjas oleva omavastutuse hinnaga.

Mida tähendab omavastutus?
Kaskokindlustuse raames kindlustusseltsiga sõlmitud lepingus on lepingupoolte vahel kokku lepitud omavastutus ehk osa kahjusummast, mis jääb kahju toimudes sõidukiomaniku enda kanda. Teatud juhtumite korral siiski selts omavastutust ei rakenda: seda juhul, kui on toimunud kokkupõrge metsloomaga või on tegemist klaasikahjuga.

Standardomavastutus on PZU Kindlustuses 200 eurot, aga vastavalt kokkuleppele võib see olla ka madalam või kõrgem.

Kahjuks kohtab siiski Jaanus Tanne sõnul sageli olukordi, kus värvikahjustuse tekitaja annab kahjukannatajale 50–100 eurot ning palub kindlustusse mitte pöörduda. Tegelikult peab ka pisikese värvitäkke parandamiseks töökoda värvima üle terve detaili, olgu selleks siis uks, tiib või pagasiluuk. Kuna see maksab tunduvalt rohkem, siis võibki kahjukannataja olla ebameeldivalt üllatunud, sest talle makstud summa ei küüni kaugeltki kahju likvideerimiseks tehtavate kulutuste maksumuseni.

Kasko ja Kasko Pluss
SEB Panga vahendusel saab sõlmida kahte PZU Kindlustuse kaskokindlustuse lahendust: laiaulatuslikuma

kindlustuskaitsega Kasko Plussi ja soodsama hinnaga Kaskot. Kui klient valib Kasko Plussi paketi, puudub tema autol vanusepiirang margiesindusse pöördumiseks: ta võib ka 10 aastat vana masinaga seda teha. Näiteks kui margiesinduses maksaks põhjendatud remont 2000 eurot ja kindlustusseltsi partneri juures 1300 eurot, hüvitab PZU ikkagi kallima esinduse remondi.

Ka juhul, kui õnnetuses osalejal on sõlmitud kasko-kindlustus, tasub igal juhul liiklusõnnetus vormistada ning nõuda asjade ametlikku käiku. Kannatanule kuulub tekkinud kahju hüvitamine liikluskindlustuse raames.

Kasko Plussil on mitmeid olulisi eeliseid, millest võib välja tuua tehnilise rikke kindlustuse. See tähendab, et kui sõiduk on ostetud Eestist, alla kuue aasta vana ja kuni 130 000 km läbisõiduga, olnud tavakasutuses ning korrapäraselt ja õigeaegselt hooldatud, katab kindlustusselts lepingu järgi sõiduki ettenägematud tehnilised rikked, millest suuremad võivad olla seotud mootori, jõuülekande või roolisüsteemiga. Jaanus Tanne toob näite: „Alla kolme aasta vanusel garantiita luksmaasturil jooksis mootor kokku. Esinduse hinnapakkumine selle vahetamiseks oli 25 000 eurot, aga kuna omanikul oli sõlmitud Kasko Plussi leping, maksis mootorivahetus tema jaoks vaid 200 eurot omavastutusena.“

Lisaks sai klient remondi ajaks asendusauto, mis kuulub samuti Kasko Plussi paketti. „Paljud inimesed ei tea, et seaduse järgi ei ole kindlustusselts ega remonditöökoda kohustatud liiklusõnnetuse raames kannatajale asendusautot andma. Samas on ühe auto keskmine remondiaeg kümme päeva. Kas teie saaksite selle aja ilma sõidukita läbi? Just selliste mugavuste ja hüvede tõttu ongi Kasko Pluss suurepärane lahendus.“

PZU Kasko Pluss on turu rikkalikem kaskopakett, kuhu kuuluvad näiteks nii uusväärtus-, liisingväärtus- kui lisavarustuse kindlustus 1500 euro ulatuses, tehnilise rikke kaitse, asendusauto, sõiduki võtmete hüvitamine omavastutuseta nende varguse või röövimise korral ning hoiupaigas säilitatavate rehvide kindlustus. Lisaks turuväärtuse hüvitamisele annab Kasko Plussi pakett kliendile sõiduki täishävingu korral uue auto ostmiseks – juhul kui kahju ei hüvitata uusväärtuskindlustuse raames – 10%-se lisahüvitise, et kliendil oleks uue auto leidmise teekond kiirem ja muretum.

Nii Kasko kui ka Kasko Plussi paketti kuuluvad PZU Autoabi 24h Euroopas, kindlustusjuhtumi toimumisel kuni viie reisija tasuta transport Eesti piires reisi sihtkohta või alguspunkti ning null eurot omavastutust metsloomaga kokkupõrkel. Rattasõprade rõõmuks on PZU Kasko puhul lisavarustuse kindlustussumma ulatuses õnnetusjuhtumi riski vastu kindlustatud ka sõiduki külge kinnitatud jalgrattad. ■

Kodukindlustuse tingimused ja leping tasub iga aasta üle vaadata

Kodukindlustuse tingimused on kindlustusseltsides väga erinevad, alates omavastutuse ja hüvitiste piirmääradest kuni kindlustatud esemete ning kahjujuhtumi põhjusteni. On aga üks asi, mis kõigil kindlustustel on ühtemoodi: kindlustatud kinnisvara peab olema kahjujuhtumi eel sellises seisus, nagu on kirjeldatud lepingus.

„Seda, et inimesed ei ole harjunud lepingu kestel muutuvatest olukordadest teavitama, võib selgitada unustamise või teadmatusega. Aga kindlustusperioodi lõppedes peaks ikkagi alati hoolikalt üle vaatama, mis lepingus kirjas on," soovitab PZU Kindlustuse varakahjude grupijuht Marge Habakukk.

Ta toob näite, kuidas vahel ehitatakse eramule juurde pinda, aga unustatakse see lepingut pikendades sinna märkida. Nii võib juhtuda, et klient kindlustab 100 m^2 suuruse maja, aga olgugi, et kahjujuhtumi ajal on hoone pind 150 m^2, saab ta hüvitist vaid lepingus sätestatud kindlustatud pinna eest.

Oluline on õigesti hinnata ka koduse vara väärtust. Tuleb tunnistada, et paljud kliendid jätavad selle osa lepingust valimata või valivad summaks kuni 3000 eurot. Kõige lihtsam viis kodust vara hinnata, on kokku arvutada kasvõi ühe ruumi esemete maksumus. Kas näiteks elutoa diivan, telekas, söögilaud, toolid, kardinad ja laual olev arvuti ning telefonid saaks uuesti soetada 3000 euro eest?

„Samuti on ette tulnud juhtumeid, kus kindlustusandjale jäetakse mainimata, et hoovis asuv kuur on põhjalikult ümber ehitatud, ruutmeetrid ei vasta lepingus märgitule ning selle kasutusotstarve on muutunud saunaks. Seetõttu on oluline vaadata oma kindlustusleping hoolikalt iga kord üle, mitte aga pikendada lepingut rahulikult aastast aastasse," nendib Habakukk.

PZU kodukindlustusel näiteks on kaitse kuni nelja aasta vanuse koduse vara ja integreeritud köögitehnika sisemiste elektriliste või mehaaniliste rikete vastu. Seejuures ei arvestata hüvitamisel kindlustatud eseme kulumit. Tekkinud kahju hüvitatakse põhimõttel „uus vana vastu", pidades silmas kodu-

kindlustuse tingimustes nimetatud erisusi. Samuti ei võta PZU kodukindlustus hüvitamisel arvesse alakindlustust.

Lisaks hüvitatakse ka kahju ärahoidmise või vähendamise kulud, koristuskulud ning eseme taastamisest tulenevad lisakulud. Ja kui tulekahju või tormi kindlustusjuhtumi korral on ehitis hävinud rohkem kui 50% ulatuses, ei rakendata omavastutust. ■

PZU on AB „Lietuvos draudimas" Eesti filiaali kaubamärk Eestis. AB „Lietuvos draudimas" on Leedu kahjukindlustusselts, mis kuulub rahvusvahelisse PZU kontserni.

AS SEB Pank ja AS SEB Liising tegutsevad AB „Lietuvos draudimas" Eesti filiaali kindlustusagendina ja on kantud Finantsinspektsiooni veebilehel www.fi.ee avalikustatud kindlustusvahendajate nimekirja

Millistel tingimustel saavad SEB-lt laenu põllumajandus-sektori ettevõtjad?

SEB koostöö põllumeestega algas juba Eesti Ühispanga ajal ja see sektor on jätkuvalt panga jaoks oluline. Siin jagab oma kogemust ja mõtteid koostööst põllumajandussektoriga SEB Panga ärikliendihaldur Andrus Mägi. Tema sõnul jätkame põllumeeste finantseerimist ning meie tähelepanu keskpunktis on vastutustundlik majandamine ja dialoog, et jõuda mõlemaid pooli rahuldava tulemuseni.

Tulevikuvisioon ja selle jagamine
SEB Pank finantseerib nii ühistute kui ka ettevõtjate tegevust. Ühistute finantseerimine võib olla pisut keerukam, eriti olukorras, kus liikmed ei ole ühel meelel. Kliendihaldur Mägi sõnul on siin eelduseks tugevad kokkuhoidvad liikmed, kes on võimelised ja valmis ühistut toetama. Ta lisab, et pank hindab kliendi sektorialaseid teadmisi ja kogemusi ning on väga hea, kui ettevõtjal on selge pilt oma praegusest olukorrast ning visioon sellest, kuhu tahetakse jõuda. Väga oluline on, et ülevaadet ja visiooni jagatakse ka pangaga – nii mõistab pank kliendi soove paremini ning saab anda finantsnõu, et saavutada ühiselt seatud eesmärgid.

Finantseerimise tingimused
Projekti analüüsimisel on tähtis aru saada tänasest finantsseisust ning prognoositavatest rahavoogudest. „Me ei eelda, et põllumees suudaks iseseisvalt koostada tipptasemel finantsprognoosi, aga soovime, et meile edastatakse ülevaatlik info, mille alusel on võimalik jõuda mõlemale poolele sobiliku lahenduseni," ütleb kliendihaldur Mägi oma kogemuse põhjal. Hinnanguid antakse seejuures tavaliselt ettevõtte kuni viie aasta keskmiste tulemuste pealt, et tasandada võimalikke ühekordseid mõjutajaid, näiteks ilmastikust tulenevaid kõrvalekaldeid.

Üldiselt pakub pank põllumaa ostuks 70% finantseeringut, kuid see ei tähenda tingimata, et laenuvõtja peab puuduoleva osa rahas panustama. Omafinantseeringuna saab mingil määral arvestada ka juba omandis olevaid põllumajandusmaid ning varasid, samuti on võimalik kasutada näiteks Maaelu Edendamise Sihtasutuse tuge. Põllumaa tagatisväärtuse hindamiseks kasutab SEB peamiselt oma hinnangut, mis kujuneb maa-ameti hinnaülevaate ehk põllumaa kinnistute ›

› ostu-müügi statistika põhjal. „Valime tegevuspiirkonna ja nende andmete põhjal selgub hektari mediaan- ja keskmine hind," selgitab Mägi. „Aktsepteerime ka välist eksperthinnangut, kuid põllumajandussektoris kasutatakse seda võimalust pigem harva. Ehitustegevust finantseerime üldiselt väiksemas ulatuses, aga see sõltub juba konkreetselt projektist. Samas saab ka siin ära kasutada juba mainitud võimalusi omafinantseeringu osa vähendamiseks."

Maksegraafiku puhul eeldab pank põllumaade ostu finantseerimisel kohustuste teenindamist kuni 20-aastase graafiku alusel, muudel sihtotstarvetel lühemalt. Näiteks ehituse finantseerimisel tagatakse reeglina kohustusi ka maadega ja nii varieerub kohustuste teenindamise kestus. Kokkuvõtteks ütleb Mägi, et SEB on pika traditsiooniga põllumajandussektorit finantseeriv pank. Koos põllumeestega on läbi käidud nii kogu majandust kui ka seda sektorit tabanud rasked aastad ning selle käigus on tekkinud kogemused, mida põllumeestega jagada. „Ja veel kord: märksõnaks on kindlasti *avatud suhtlus* ning *dialoog* iga kliendi puhul," rõhutab ta.

Leiame koos teie ettevõttele sobiva finantseerimislahenduse
Registreerige ennast videokohtumisele või nõustamisele kontoris: seb.ee/videokohtumine.

Võtke meiega ühendust aadressil agri@seb.ee või telefonil 665 5100. ■

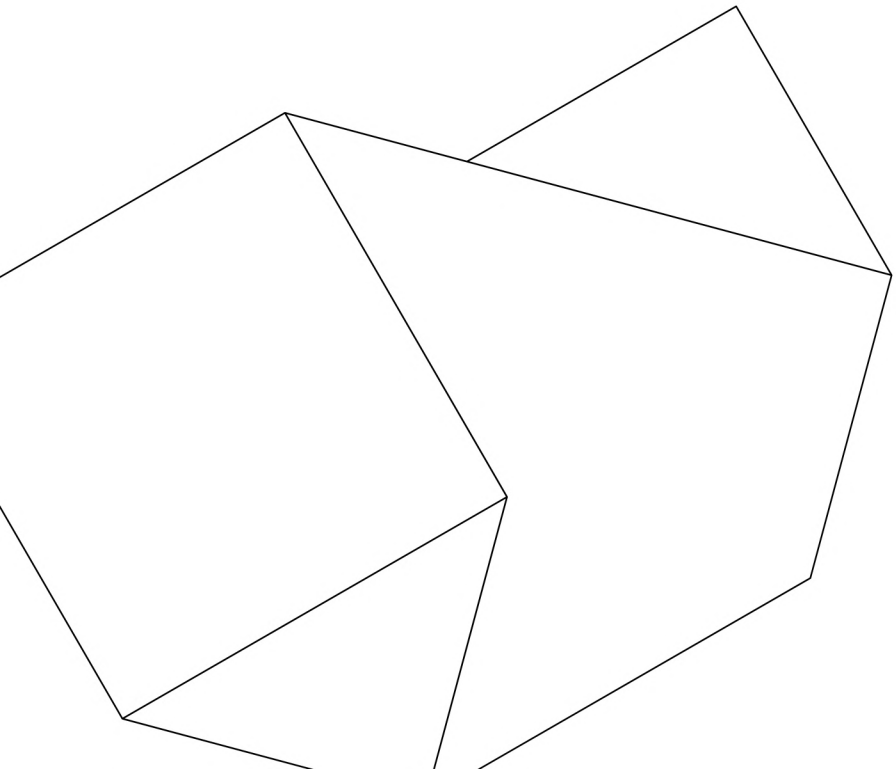

3 digitaalset võimalust, kuidas juhtida ettevõtte rahaasju

Kiire elutempo ja ettevõtte juhtimise kõrvalt peaks teil jääma aega, et tegeleda oluliste asjadega, mida digitaalselt teha ei saa: hobid, reisimine ja aja veetmine perega. Olemegi loonud teile võimaluse ajada oma pangaasju digitaalselt. Digikanalites toiminguid tehes säästate kindlasti aega ja raha. Kusjuures eelduseks on üksnes ligipääs internetile.

Siin on kolm võimalust, kuidas korraldada ettevõtte rahaasju asukohast ja ajast sõltumata.

Ärikliendi mobiilipank
Ärikliendi mobiilipank võimaldab lihtsalt kasutada nii era- kui ärikliendi kontot. Kui soovite kiiret ja mugavat ligipääsu kontole, et vaadata näiteks kontojääki ning sooritada-kinnitada makseid mistahes ajal, siis on mobiilipank parim lahendus. Mobiilipangast internetipanga täisversiooni sisenedes saate nutitelefonis või muus seadmes ligi kõikidele tavapärastele ärikliendi internetipanga teenustele.

Ärikliendi internetipank
Lisaks sellistele igapäevatoimingutele nagu maksed, pangakaardi tellimine või limiidi muutmine on ärikliendi internetipangas oluline, et teil oleks ülevaade selle kasutajatest ning võimalus ühildada majandusarvestustarkvara. Kasutajaõiguste ülevaade on vajalik olukorras, kus tuleb piirata-laiendada mõne kasutaja ligipääsu või anda teatud õigused näiteks raamatupidajale. Õiguste muutmiseks peate saama internetipanga administraatori õigused, mis enamasti on määratud ettevõtte juhatuse liikmele.

Ärikliendi internetipanga menüüpunktis Lisateenused/Seaded –> Kasutajate haldamine on järgmised võimalused:
- Näete nii enda kui teiste vastava ettevõtte internetipanga kasutajaid ja nende õigusi.
- Kasutaja nimele klikkides saate muuta tema õigusi või need eemaldada.
- Võite muuta ülekande päeva- ja kuulimiiti.
- Võite lisada kasutajaid („Lisan kasutaja“) või neid eemaldada („Kustutan kasutaja“).

Internetipanga ühilduvus mitmesuguste majandusarvestustarkvaradega lihtsustab ettevõtte igapäevaseid arveldusi. Näiteks saab suunata makseid majandusarvestustarkvarast otse internetipanka ning kontoväljavõtteid majandusarvestustarkvarasse.

Videokohtumine
Videokohtumine on mugav viis avada ettevõtte pangakonto ja sõlmida vaja- ›

› likud lepingud näiteks pangakaardi, arvelduspaketi ja ärikliendi internetipanga jaoks.

Ettevõtte pangakonto avamise soovist andke palun teada kodulehe vormi kaudu. Seejärel võtame teiega ühendust ja lepime kokku videokohtumise aja.

Videokohtumisel saate eksperdiga mugavalt, asukohast sõltumata arutleda ettevõtte tulevikuplaanide ja rahastamisvõimaluste, sh laenuprojekti või liisingu üle.

Vaadake: seb.ee/videokohtumine.

***

Digikanalite kasutamise eelduseks on SEB erakliendi internetipanga-leping. Isikliku kasutajatunnuse ja valitud autentimisvahendiga (Smart-ID, Mobiil-ID, ID-kaart või PIN-kalkulaator) saate siseneda ärikliendi internetipanka, kasutada mobiilipanka, kokku leppida videokohtumise ja selles osaleda. ■

Tasuta rakenduse laadimine ja lisainfo:

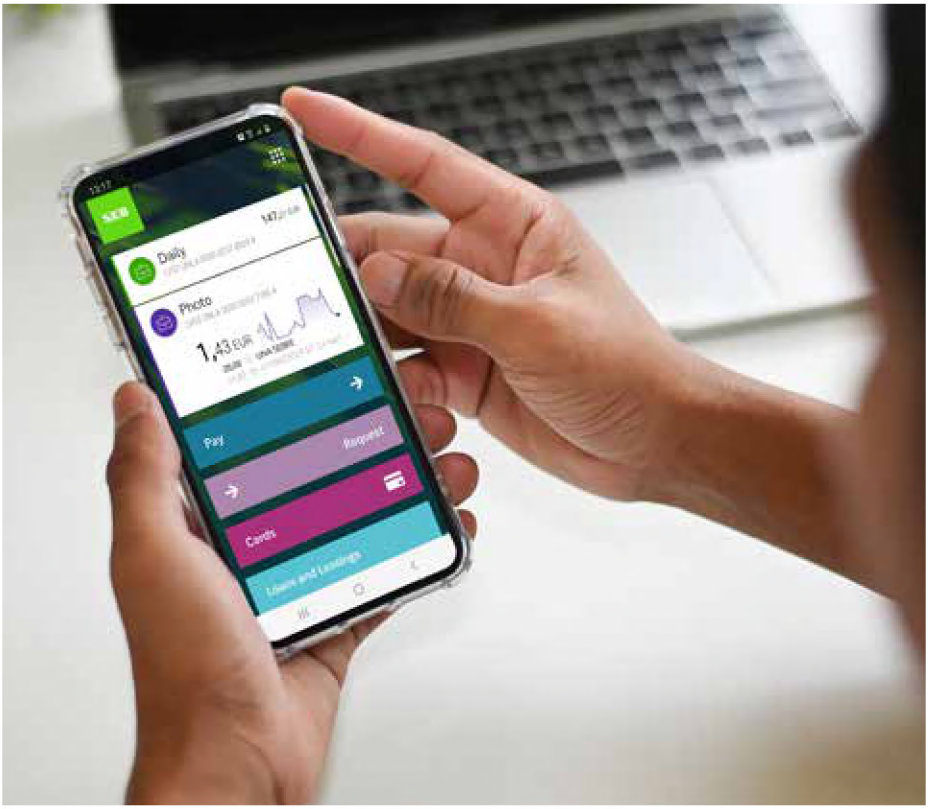

Missuguseid maksevõimalusi pakkuda klientidele oma e-poes?

SEB ja Norstati koostöös tehtud e-kaubanduse uuring 2019. aasta kevadel näitas, et ligi 90% Eesti elanikkonnast on tellinud või tellib regulaarselt tooteid e-kaubanduskanalitest. E-Kaubanduse Liidu andmetel on eelmise aasta kokkuvõttes e-ostud võrreldes 2018. aastaga kasvanud 25%.

Sobiv lahendus teie ärile
Vastavalt ettevõtte ärimudelile ja sellele, kas keskendute kohalikule tarbijale, Euroopa Liidu ostjale või globaalsele turule, on teil võimalik valida makselahendus.

Füüsilise müügikoha puhul on levinuim lahendus makseterminal, mis võimaldab klientidel pangakaardiga või elektrooniliselt viipemaksega ostu eest tasuda. Makseterminalid on erinevad ja nende seast on võimalik valida just oma äritegevusele sobivaim.

Nii nagu kogu maailmas, valivad ka Eestis kliendid üha enam ostukohaks veebipoe. Ettevõtete veebipoed võimaldavad ostu mugavalt ja sujuvalt sooritada, näiteks saab osta ka teiste riikide teenusepakkujatelt ja seda kodust lahkumata. Igast Eesti e-poestki saavad välisriikide kliendid osta tooteid ja teenuseid, kui neile sobivat kaardipõhist maksevõimalust pakkuda. Klient peab vaid sisestama kaardi andmed või tasuma pangalingi kaudu otse pangakontolt.

Teeme 2019. aasta algusest alates koostööd Eesti finantstehnoloogia ettevõttega EveryPay, mis võimaldab meil pakkuda nüüdisaegset e-äri makselahenduse teenust ettevõtetele. Makselahendus annab klientidele võimaluse kasutada interneti kaardimakset, et iga Mastercardi või Visa omanik maailmas saaks teie e-poes toote või teenuse eest tasuda. Lisaks sellele võimaldab lahendus klientidele mugavat maksevõimalust pangalingi kaudu kohaliku panga kontolt. Klient saab ostude eest maksta kohe, sisenedes e-poest oma internetipanka eeltäidetud maksekorraldusele.

Lisaks on teil soovi korral võimalik lisada PayPali maksevõimalus.

Kuna e-kaubandus muutub järjest laiemaks, siis täiendame pidevalt ettevõtjatele mõeldud lahendusi, et meie kliendid saaksid pakkuda nüüdisaegsete makselahendustega oma tooteid ja teenuseid.

Kui teil tekkis küsimusi, siis palun võtke ühendust oma kliendihalduriga või kirjutage e-aadressil kkpos@seb.ee. ■

Lisainfo:

Rohepesu asemel tuleks otsida ärihuvi

Poliitikast, kodanikuühiskonnast ning tarbijaeelistustest tuleneva surve tõttu mõjutavad jätkusuutlikkuse ja keskkonnateemad üha enam ettevõtete äritegevust. Üldine teadlikkuse kasv on tervitatav, kuid oluline on see, et kommunikatsioon ei neelaks sisu. Niisiis peaksid ettevõtted eeskätt mõtlema sellele, kuidas saaks jätkusuutlikkus olla osa nende strateegilisest ärist, mitte pelgalt kõrvaltegevus. Kuna SEB jaoks on pikaajalised kliendisuhted keskne eesmärk, siis pole jätkusuutlikkus ja vastutustundlikkus panga jaoks olulised pelgalt mainekujunduse aspektist, vaid väga otsene ärihuvi.

17 eesmärgi mõju
2015. aastal seati ÜRO tasandil 17 säästva arengu eesmärki, millega soovitakse maandada inimtegevusest tulenevaid riske ja negatiivseid keskkonnamõjusid. Näiteks tahetakse antud raamistikuga soodustada üha keskkonnasõbralikumate tehnoloogiate arendamist ja võimaldamist ettevõtetele ning tavainimestele.

Samas pangana eelistame me eeskätt pikaajalisi suhteid, sest nii tunneme põhjalikumalt oma kliente ning oskame neid paremini nõustada. Sestap ongi organisatsiooni eesmärgiks luua oma tegevusega pikaajalist lisandväärtust, positiivset mõju kliendile, keskkonnale ja kogukonnale. Pidades silmas, et pikaajalised kliendisuhted ongi panga ärihuvi, siis on igati loogiline, et kohaldame jätkusuutlikkusest tulenevaid põhimõtteid kõigis oma äriprotsessides, nii ettevõttesiseselt kui ka töös klientide ja koostööpartneritega. See lihtsalt ongi meie pikaajaline ärihuvi.

Pangal on andmed ja kompetentsus, millega muutustesse panustada
Ei ole kellelegi saladus, et meil on pangana hulgaliselt infot oma klientide kohta. Meie võimalus ja vastutus on kasutada seda andmestikku paremate finantseerimislahenduste ning nõustamise pakkumiseks. Andmed on väärtus, mida mõistlikult kasutades ja analüüsides saamegi omakorda panustada reaalsesse muutusesse, näiteks jätkusuutlike finantseerimislahenduste ja (pensioni)fondide kaudu. Meie kogemus kinnitab, et klientide teadlikkus, ootused ja huvi jätkusuutlikumate ning keskkonnasäästlikumate toodete vastu kasvab pidevalt, ning selliseid tooteid pakkudes tuleme ühest küljest vastu klientide ootustele ning samas saame toetada näiteks puhtama elukeskkonna kujunemist. Ning loomulikult on see ka klientide õigustatud ootus, kuna finantsvaldkond saab palju kaasa aidata positiivsetele muutustele.

Lisaks väärtuslike andmete omamisele on loomulikult panga üks põhipädevusi riskide mõistmine ja hindamine, mistõttu arvestame äris ja otsustes ka keskkonnaalaste ja sotsiaalsete faktoritega. Ettevõtted, kes seavad oma äritegevuses jätkusuutlikkuse eesmärgiks, on pikemas perspektiivis edukamad, mistõttu tahame toetada koostöö ja nõustamise kaudu neid kliente, kes soovivad oma tegevuse abil tekitada positiivset mõju. Ettevõtlus vajab värsket mõtteviisi, innovatsiooni ja uusi lahendusi ning pangana on meil ainulaadne positsioon sellist arengut soodustada. Samamoodi oleme ka ise keskendunud jätkusuutlikule finantseerimisele – uute keskkonda toetavate toodete ja teenuste väljatöötamisele, aga ka sotsiaalset arengut edendavale koostööle.

Kas minu raha teenib ainult minu huve?
Palju inimesed on meile usaldanud oma pensioniinvesteeringud, aga üha enam mõistame, kuidas nendel investeeringutel saab olla väga positiivne ›

› mõju kogukondadele ja keskkonnale. Pensioni- ja investeerimisfondi kaudu saame lisaks ettevõtetele aidata ka eraisikutel anda oma panus paremasse ja puhtamasse homsesse. Kui viimaste kuude pensionidebatil on olnud mingi positiivne mõju, siis on selleks asjaolu, et paljud pensionikogujad tahavad teada, kuhu pank nende raha paigutab ning kas nende pensionisäästud saaksid ka mingit suuremat eesmärki teenida ja ühiskonda panustada. Seepärast saamegi pakkuda oma klientidele jätkusuutlikke ja eetilisi pensionifonde, mis on fokusseeritud keskkonna- ja sotsiaalvaldkondadele, pidades silmas finantseeritavate ettevõtete laiemat äristrateegiat.

Ettevõtlus vajab värsket mõtteviisi, innovatsiooni ja uusi lahendusi ning pangana on meil ainulaadne positsioon sellist arengut soodustada.

Meil on võimekus ja võimalus
Oluline ongi mõista, et Eesti tingimustes on suurtel ettevõtetel ja tööandjatel eriline positsioon ning vastutus majanduskeskkonna jätkusuutlikumaks muutmisel. Sealjuures on SEB-l võimekus tõsta teadlikkust ning trende suunata, võttes jätkusuutlikkuse põhimõtted aluseks nii investeeringutes kui ka uute toodete ja teenuste arendamisel, olgu nendeks siis e-kanalid, vastutustundlikud pensioni- ja investeerimisfondid või äriklientide toetamine nende ambitsioonides liikuda vastutustundlikuma ja jätkusuutlikuma tootmisprotsessi poole.

Mida SEB teeb, et olla kliimapositiivne:
- Meie kontorid ja pangaautomaadid töötavad rohelisel energial.
- Me mõõdame igakuiselt oma ökoloogilist jalajälge: kui palju me käime komandeeringus, sh kui palju lendame, kasutame kütet-elektrit, kraanivett. Meil on eesmärk vähendada oma CO_2 jalajälge 20% sel aastal.
- SEB kontorid pakuvad paberivaba teenindust, tänu millele säästame üsna suure hulga puid.
- SEB kontorites sorteeritakse prügi, meie kontorikostüümid, tehnika ja mööbel läheb alati taaskasutusse.
- SEB on pakkunud aastaid Rohelist Liisingut, et panna kliente mõtlema keskkonnateadlikuma auto liisimisele.
- Meil on paanis tulevikus disainida ainult keskkonda hoidvaid või taastavaid tooteid ja teenuseid.
- SEB töötajad on teadlikud kogukonda panustajad ja meile meeldib kaasa lüüa vabatahtlikus töös läbi SEB Heategevusfondi või finantskirjaoskuse õpetamise kaudu koolides üle Eesti.
- SEB toetab innovatsiooni: esimese SEB Innovatsioonikeskuse avasime 2017. aasta kevadel Tallinnas. Keskust on külastanud peaaegu 25 000 inimest ning lisaks on jälgitud virtuaalselt ka ürituste videoülekandeid, mistõttu võime öelda, et kokku üle 200 000 inimese on saanud osa innovatsioonikeskuse loengutest, seminaridest, töötubadest ja arenguprogrammidest. Peagi avame Tartus oma innovatsioonikeskuse.
- SEB toetab noori Junior Achievementi ja Ajujahi kaudu, eesmärgiks anda tugev tõuge ettevõtlikkusele.
- Oleme aktiivsed kaasaarääkijad Eesti elus ja alati valmis jagama SEB teadmiste ja kogemuste pagasit. ■

Tutvuge teenuse tingimustega lehel www.seb.ee ja vajaduse korral pidage nõu asjatundjaga

Nutiterminaliga olete oma klientidele lähemal

Mugav – lihtne seadistada ning kaasas kanda

Paindlik – sobib nii paiksele kui liikuvale ettevõtjale, võimalik võtta vabalt valitud perioodiks

Soodne – kuutasu 8 eurot, mis sisaldab terminali hooldust ja 24h kliendituge

Täpsem info **seb.ee/nutiterminal** või telefonil **665 5100.**

Enne lepingu sõlmimist tutvuge tingimustega www.seb.ee ja vajadusel küsige lisainfot pangakontorist.

Uue tootmise avamine võtab aega

Ettevõtte konto saab avada videokõne teel

Lisainfo seb.ee/videokohtumine

Enne finantsteenuse lepingu sõlmimist tutvuge teenuse tingimustega veebilehel seb.ee ja vajadusel pidage nõu asjatundjaga.

SEB